

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 54 (12 133)

Poznań, sobota/niedziela 3/4 marca 1984

Wyd. AB
Cena 5 zł

Bliskowschodnie podróże

A. Dżemajel powrócił do Bejrutu

(PAP) Prezydent Libanu, Amin Dżemajel, który od środy przebywał w Damaszku, gdzie przeprowadził rozmowy z prezydentem Syrii Hafezem Asadem powrócił w piątek do Bejrutu.

Prezydent Libanu nie przeleciał bezpośrednio z Damaszku do stolicy Libanu. Ze względów bezpieczeństwa spędził on noc z czwartku na piątek w stolicy Grecji, Atenach.

Przywódca „Amalu” przybył do Damaszku

(PAP) Nabih Berri, stojący na czele syzyjskiego ruchu „Amal” oraz przywódca Drużby libańskich, Walid Dżumblat udali się w piątek do Damaszku, na zaproszenie władz syzyjskich.

Jak podają źródła zbliżone do organizacji „Amal”, tematem rozmów obu polityków libańskich z przywódcami syzyjskimi będą wyniki wizyty prezydenta Amina Dżemajela i jego spotkanie z prezydentem Syrii Hafezem Asadem.

(PAP) W Waszyngtonie podano, że najbliższy lot promu kosmicznego „Challenger” od będzie się 6 kwietnia. Wahadłowiec zostanie wystartowany z przylądka Canaveral, a lot

Zakłady Waryńskiego oddały hołd patronowi

(PAP) W 95 rocznicę śmierci Ludwika Waryńskiego, 2 bm. w Warszawskich Zakładach Maszyn Budowlanych, noszących jego imię złożono kwiaty pod popiersiem patrona.

Wiązanki kwiatów złożyły

także delegacje weteranów ruchu robotniczego dzielnicy Wola, władz dzielnicy oraz wolskich zakładów pracy.

Po uroczystości jej uczestnicy zwiedzili wystawę poświęconą 150-leciu Zakładów Waryńskiego.

K. Czernienko spotkał się z wyborcami

W niedzielę w Kraju Rad wybory do Rady Najwyższej ZSRR

(PAP) Spotkanie sekretarza generalnego KC KPZR Konstantina Czernienki z wyborcami z kujbyszewskiego okręgu wyborczego Moskwy zakończyło w piątek kampanię przed wyborami do Rady Najwyższej ZSRR jedenastej kadencji. Wybory do najwyższego organu władzy państwowej są dużym wydarzeniem w życiu społeczno-politycznym Kraju Rad. W trakcie trwającej kilka tygodni kampanii przed wyborczej, na tysiącach spotkań kandydatów z ludnością, poruszono wszystkie najistot-

niejsze problemy, jakimi żyje dziś naród radziecki.

Platformę polityczną wyborów stanowi program zawarty w uchwałach XXVI Zjazdu KPZR, rozwinięty następnie na kolejnych posiedzeniach plenarnych Komitetu Centralnego partii. Program ten zyskał całkowite poparcie narodu radzieckiego, dlatego też dyskusja przedwyborcza koncentrowała się na tym, jak zrealizować go w pełni, jak usunąć to wszystko, co przeszkadza w jego realizacji i co ją utrudnia.

Nowy lot „Challangera”

potrwa 6 dni. Na pokładzie znajdzie się 3 kosmonautów. Zasadniczym celem 11 po-

dróży będzie naprawienie satelity obserwującego Słońce „Solar max”, który popsuł się wkrótce po umieszczeniu go na orbicie w 1980 roku.

Prymas J. Glemp przybywa do Argentyny

(PAP) 1 marca prymas Józef Glemp zakończył wizytę w Brazylii i udał się do Argentyny. W ostatnim dniu pobytu w Brazylii odwiedził miejscowość Apucarana, gdzie biskupem jest Polak z pochodzenia Dominik Wiśniewski. Wcześniej odwiedził kilkanaście miejscowości zamieszkałych przez ludność pochodzenia polskiego. M. in. w Muricy odwiedził nabożeństwo w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej, w Araucarii zwiedził skansen drewnianego budownictwa pierwszych kolonistów z Polski. W Kurytybie, największym skupisku

wychodźstwa polskiego w Brazylii, odwiedził nabożeństwo w kilku kościołach oraz gościł w siedzibach kilku towarzystw polonijnych.

W przeddzień wyjazdu prymasa z Brazylii ambasador Polski Janusz Mickiewicz wydał w siedzibie polskiego konsula w Kurytybie koktajl na cześć kardynała. Wzięło w nim udział miejscowe duchowieństwo z biskupem Kurytyby Don Pedro Fedalto oraz zarządy i liczni członkowie towarzystw reprezentujących przeszło 400-tysięczną społeczność polonijną w południowej Brazylii.

M. Gorywoda zakończył gospodarcze rozmowy w Bułgarii

(PAP) 1 marca br. zakończył się w Sofii rozmowy wicepremiera, przewodniczącego Komisji Planowania, Manfreda Gorywody z wicepremierem, przewodniczącym Komitetu Planowania, Stanisławem Bonewem.

Tematem rozmów były zagadnienia perspektywicznego rozwoju współpracy i pogłębienia integracji gospodarczej między Polską i Bułgarią. Do konano również wzajemnej wymiany informacji o realizacji programu rozwoju społeczno-gospodarczego obu krajów oraz oceniono dotychczasową współpracę gospodarczą.

Wicepremierzy wyrazili przekonanie, że osiągnięte pozytywne rezultaty we współpracy gospodarczej między obu krajami, jak również aktualne zadania stojące przed gospodarkami narodowymi Polski i Bułgarii stwarzają przesłanki do przejścia na wyższy etap współpracy, obejmujący wspólne rozwiązywanie wybranych problemów.

Na zakończenie pobytu w Bułgarii wicepremier Manfred Gorywoda został przyjęty przez prezesa Rady Ministrów LRB, Grisze Filipowa oraz złożył wizytę sekretarzowi KC BPK Kirilowi Zarewowi.

Plenum ZSMP w Koninie Przygotowania do wyborów

INFORMACJA WŁASNA

Zadania Wojewódzkiej Organizacji ZSMP w kampanii wyborczej do rad narodowych były tematem wczorajszego posiedzenia plenum ZW ZSMP w Koninie. W trakcie obrad zastanawiano się nad sposobami wprowadzenia jak największej liczby młodych ludzi do rad narodowych.

Podczas plenum uhonorowano także działaczy organizacji odznaczeniami. (les)

Spółdzielczość rolnicza

Podsumowanie wyników

INFORMACJA WŁASNA

W Koninie odbyła się narada przewodniczących rad nadzorczych i prezesów gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” z udziałem dyrektorów zakładów i kierowników branż Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Rolniczych. Wśród zaproszonych gości obecni byli i zastępca prezesa Zarządu Głównego CZSR „SCH” Tadeusz Szelażek, i sekretarz KW PZPR Lech Ciupa, prezes WK ZSL Piotr Chojnacki, przewodniczący WK SD Mikołaj Kołodziejczak.

W trakcie spotkania dokonano podsumowania wyników gospodarczo - finansowych WZSR w minionym roku. W tym okresie zanotowano wzrost obrotów w handlu i usługach, niższa niż przed dwoma laty była jednak produkcja zakładów WZSR. (les)

Wojna iracko - irańska

Nadal sprzeczne doniesienia z frontu

(PAP) Z frontu irańsko-irackiego nadal napływają sprzeczne doniesienia. Obie strony podają o znacznych stratach przeciwnika.

W Bagdadzie podano, że lotnictwo i marynarka wojenna Iraku zniszczyły w czwartek 8 „nieprzyjacielskich obiektów pływających”. Rzecznik wojskowy w Bagdadzie stwierdził, że zaatakowano je, gdyż Irak zapowiedział blokadę irańskich portów morskich.

Tymczasem irańska agencja prasowa IRNA pisze, że siły Iranu posunęły się bardziej w głąb terytorium Iraku w rejonie Talaja-Naszwa, między granicą obu krajów a Basrą. Według źródeł w Teheranie, w czasie ofensywy rozpoczętej przez Iran w środę wieczorem w południowym Iraku śmierć poniosło nad 1 300 żołnierzy irańskich.

Przedłużenie stanu wyjątkowego w Turcji

(PAP) Rząd turecki postanowił zwrócić się do parlamentu o przedłużenie stanu wyjątkowego o cztery miesiące w 54 na 67 prowincji. Termin wygaśnięcia obecnie obowiązującego stanu wyjątkowego przypada 19 marca.

Dzisiaj „Głos” w dwóch częściach

Zawiadamiamy Czytelników, że dzisiejszy „Głos Wielkopolski” (12 stron) ukaże się w dwóch częściach.

Prosimy sprzedawców „Ruchu”, doręczycieli — o zadbanie, by każdy nabywca otrzymał obydwie części naszego dziennika.

Ta okresowa zmiana (zawsze w soboty i co drugą środę) spowodowana jest remontem jednej części maszyny drukującej w Poznańskich Zakładach Graficznych Im. M. Kosprzaka.

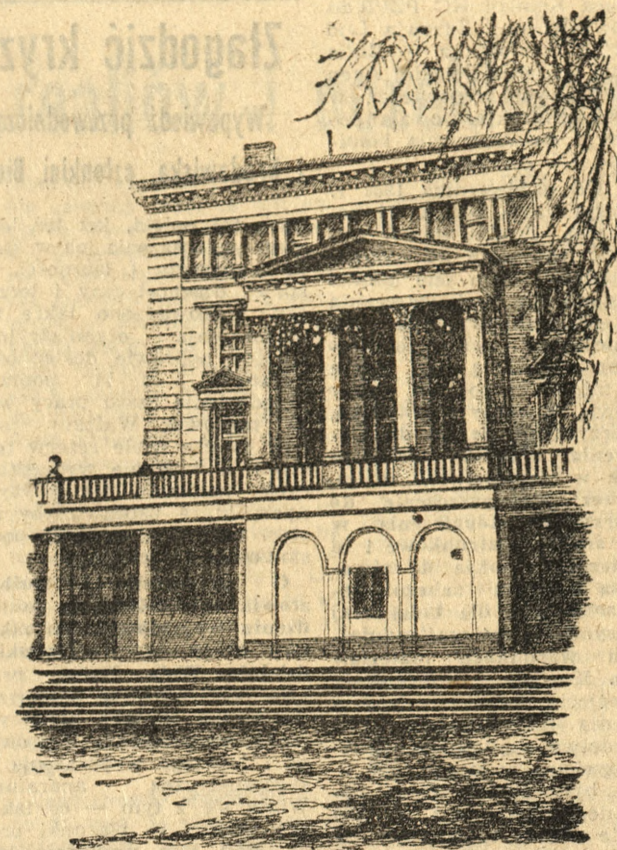
Prosimy o wyrozumiałość, przepraszamy.

Dialog bez partnera?

Przedwczoraj w Poznaniu, w trakcie spotkania z przedstawicielami środowisk twórczych i działaczy kultury, wicepremier Mieczysław Rakowski, postawił uczestnikom tego spotkania i sobie takie m. in. pytanie: czy twórcy, podejmując działalność polityczną przeciwko interesom państwa, może korzystać z jakiegos szczególnego immunitetu? A jeśli tak, to na jakiej zasadzie? Wszak mówimy teraz, że skończył się czas przywilejów i prawo jest takie samo dla wszystkich...

Z wypowiedzi wicepremiera przebiegała gorączka zarządu i zniechęcenie, że część ludzi ze środowisk twórczych nie chce zrozumieć, iż są grani-

Z wielkopolskiego szkicownika

W 1804 roku wzniesiono tu Teatr Królewski. W 1879 pobudowano w tym miejscu nowy budynek teatralny; w 1913 roku do gmachu dobudowano taras z filarami. Po teatrze mieściła się tu kawiarnia, od 1919 roku zwana „Esplanadą”, a od 1938 roku po modernizacji nazwana „Arkadią”. W okresie międzywojennym mieściło się też tu Polskie Radio. Obecnie budynek przy placu Wolności w Poznaniu pełni funkcję handlowo-gastronomiczną.

Rys. — J. Nowaczyk

List H. Jabłońskiego do przewodniczących WRN

Rady narodowe spełniły swe ustawowe obowiązki

(PAP) Kadencja obecnych rad narodowych kończy się 23 marca br. Rada Państwa podjęła 16. lutego uchwałę wyznaczającą wybory na 17 czerwca. Oznacza to zamknięcie działalności dotychczasowych rad narodowych, ale nie natychmiastowe i autonomiczne, bowiem ich prezydium — zgodnie z ordynacją wyborczą — działać będą aż do pierwszych sesji nowych rad. Na prezydium spoczywa więc wiele konkretnych obowiązków określonych w prawie wyborczym. Trwają intensywne prace związane z zakończeniem kadencji. Rady podsumowują dorobek pracy, oceniają pozytywnie i słabości. Realistyczny bilans działalności stanowiąc będzie podstawę zadań rad wyłonionych w zbliżających się wyborach.

Bieżącego okresu działalności rad narodowych dotyczy list wystosowany w końcu lutego br. przez przewodniczącego Rady Państwa, prof. Henryka Jabłońskiego do przewodniczących wojewódzkich rad narodowych. Stwierdza się w nim m. in., że w bieżącej kadencji sytuacja polityczna, społeczna i gospodarcza postawiła przed przedstawicielami organami władzy państwowej w terenie wyjątkowo złożone i odpowiedzialne zadania. Rady narodowe musiały podjąć walkę w obronie państwa, jego zasad ustrojowych oraz wa-

runków spokojnego życia i pracy ludności. Henryk Jabłoński podkreślił również, że ogromna większość rad narodowych i radnych należycie wykonała swe instytucyjne i ustawowe obowiązki. Rozwiązywały one trudne zadania we wszystkich dziedzinach życia terenu, powierzonych ich zarządowi, podejmowały problemy mieszkaniowe, ochrony zdrowia, oświaty i kultury, wykazywały troskę o sprawne funkcjonowanie handlu.

Przewodniczący Rady Państwa zwrócił się do przewodniczących WRN o podjęcie działań zapewniających odpowiednie przygotowanie sesji podsumowujących 4-letnią działalność wojewódzkich rad narodowych i 6-letnią (przebiegła kadencja) rad stopnia podstawowego; zasugerował też, że charakter i problematyka tych sesji upoważniają do zaproszenia na obrady aktywnego społecznego oraz działaczy samorządu mieszkańców miast i wsi. Wskazane byłoby spopularyzowanie dorobku obecnych rad narodowych w trakcie rozpoczynającej się kampanii wyborczej.

Przewodniczący Rady Państwa przekazał wyrazy szacunku i uznania radnym i wszystkim członkom komisji rad za postawę i wysiłek włożony w realizację zadań i rozwiązywanie problemów swojego terenu.

dzielo od osoby, że przedmiotem oceny będą konkretne książki, filmy czy spektakle, a nie ich twórcy. Intencje rządu nie zostały jednakże właściwie zrozumiane i odczytane przez część przynajmniej najbardziej nieprzejednanych nastawionych twórców.

W poznańskim wystąpieniu wicepremiera M. Rakowskiego charakterystyczna więc była zmiana tonacji z perswazyjnej na bardziej stanowczą. Rząd wciąż nadal wierzy w możliwość porozumienia i dialogu. Ale przecież opozycję mogą osiągnąć niezamierzony — chyba — przez siebie cel i zmusić rząd do determinacji w obronie pryncypiów. Powinno to dać coś do myślenia zwłaszcz, tym, najbardziej do tych „nieprzejednanych” z „nieprzejednanym”.

OLGIERD BŁAŻEWICZ

(PAP) Członkini Biura Politycznego KC PZPR, przewodnicząca Komisji KC PZPR do spraw Ochrony Zdrowia Ludności i Środowiska — Zofia Grzyb udzieliła Polskiej Agencji Prasowej wypowiedzi, w której scharakteryzowała dotychczasowe i dotychczasowe komisji po IX Zjeździe.

— Od października 1981 r. komisja nasza odbyła 24 posiedzenia. Trudno nawet wymienić wszystkie 34 omówione tematy. Mają one istotne znaczenie dla funkcjonowania naszego lecznictwa. Tak więc, z inicjatywy komisji oceniono np. realizację tzw. programu minimum potrzeb służby zdrowia. Z oceny tej wynika, że przyczynił się on do złagodzenia zjawisk kryzysowych w lecznictwie, m. in. poprzez niedopuszczenie do pogorszenia zaopatrzenia w leki, środki opatrunkowe i higieniczne, a także do stworzenia systemu zabezpieczenia socjalnego dla ludzi znajdujących się w najtrudniejszych warunkach materialnych. Komisja wnioskowała o podjęcie dodatkowych działań dla przyspieszenia budownictwa szpitalnego. Efekty uzyskane w latach 1982 — 1983, były dzięki temu 2,5-krotnie wyższe niż w 1980 r. Nie znaczy to, niestety, że będzie więcej łóżek szpitalnych. Wynika to z naturalnego ubytku miejsc w szpitalach na skutek dekapitalizacji wysłużonej, liczącej niekiedy 100 lat, bazy.

Również ocena „kierunków usprawnienia podstawowej opieki zdrowotnej” potwierdziła, że w ostatnich latach nastąpił rzeczywisty — choć jeszcze nie na miarę naszych potrzeb — postęp w opiece podstawowej. Jest to rezultat wyższego niż w latach ubiegłych przyrostu liczby lekarzy, zatrudnionych w placówkach tej opieki, jak też lepszego wyposażenia ich w środki transportu i łączności, w sprzęt diagnostyczny i leczniczy. Wprowadzono także usprawnienia organizacyjne, służące poprawie dostępności świadczeń, m. in. poprzez przedłużenie czasu pracy wielu placówek. Widzimy jednak jeszcze wiele rezerw prostych, a więc nie wymagających nakładów inwestycyjnych, które usprawniłyby system opieki zdrowotnej podstawowej i szpitalnej.

O przemysłowej służbie zdrowia mówiliśmy na posiedzeniu wyjazdowym do zakładów pracy w warszawskiej dzielnicy Wola. Należy przy tym podkreślić, że przemysłowa służba zdrowia nadal wymaga wzmocnienia kadrowego i lepszego wyposażenia w specjalistyczną aparaturę. Wiąże się z tym — co także ocenialiśmy — warunki pracy. Pod tym względem jest także jeszcze wiele do zrobienia. Nie można żądać, aby zagrożenia w pracy spowodowały do zera, ale nie do przyjęcia jest też usprawiedliwianie licznych w tym zakresie uchybień kryzysem gospodarczym, chociaż i to nie jest bez znaczenia, czego przykładem chociażby sprawa niedostatku odzieży ochronnej. Wieleletnich zaniedbań nie zlikwiduje się z dnia na dzień, ani nawet z roku na rok.

Zagadnienia dotyczące systemu ochrony zdrowia w

Przed Krajową Konferencją Delegatów PZPR

Złagodzić kryzys w lecznictwie

Wypowiedź przewodniczącej Komisji Ochrony Zdrowia i Środowiska, członkini Biura Politycznego KC — Zofii Grzyb

warunkach reformy gospodarczej omawiano na kilku posiedzeniach komisji. Określono zasady zreformowania służby zdrowia, jak też — przekazania władzom wojewódzkim kompetencji związanych z podziałem środków na poszczególne kierunki lecznictwa. Nie zakończyliśmy prac nad tym tematem. W latach 1984 — 1985 będą wprowadzane kolejne elementy reformy w ochronie zdrowia i opieki społecznej, odnoszące się także do zasad wynagradzania, tego bolesnego i trudnego zarazem tematu, który wymaga kompleksowych, skonsultowanych rozwiązań.

Drugi podstawowy zespół zagadnień rozpatrywanych przez komisję to sprawy ochrony środowiska naturalnego. Już na początku 1982 r. rozpatrzyliśmy „raport o stanie środowiska oraz propozycje działań na rzecz jego poprawy”. Szczególnie krytycznie oceniliśmy wzrost zanieczyszczenia wód, powietrza, ziemi i lasów. W wielu regionach kraju, i to o największym zaludnieniu, występuje niedopuszczalne przekroczenie wskaźników czystości środowiska. Jako niedostateczne uznano również funkcjonowanie służb kontrolnych oraz działalność na tym odcinku administracji terenowej, jak i zakładowej.

Wynikiem tych negatywnych ocen jest opinia na temat kierunków działań Urzędu Ochrony Środowiska na

lata 1984 — 1985, podjęta na wspólnym posiedzeniu prezydium komisji i Państwowej Rady Ochrony Środowiska. W dokumencie tym podkreślono przede wszystkim potrzebę skoncentrowania działań resortu na usprawnianiu wszystkich już istniejących urządzeń ochrony środowiska, jak też doskonaleniu funkcjonowania służb ochrony środowiska oraz systemu prawnego w tej dziedzinie. Za ważny kierunek działania uznaliśmy konieczność systematycznego analizowania wpływu rozwiązań reformy gospodarczej na realizację zadań w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

Nasza komisja ściśle współpracowała z komitetami wojewódzkimi i zakładowymi oraz organizacjami partyjnymi w jednostkach służby zdrowia, z posłami na Sejm — członkami partii. Wynikiem tych działań jest m. in. podjęcie spraw ochrony zdrowia na posiedzeniu plenarnym Sejmu.

Trzeba jednak mieć na uwadze, że są to wszystkie problemy, z którymi służba zdrowia sama sobie nie poradzi. Trzeba pobudzić inicjatywę mieszkańców naszych miast i wsi, by w większym niż dotychczas stopniu, przyczyniali się do rozwiązywania tych życiowych problemów. Szczególną rolę przypada tu członkom partii, działającym w związkach zawodowych, samorządach terytorialnych, organizacjach młodzieżowych i kobiecych. Organizacje partyjne stopnia podstawowego jak i instancje partyjne muszą dbać o to, by w ich działaniach, nigdy nie było za mało troski o człowieka, o jego warunki pracy i życia, a więc o to, co dla zdrowia najważniejsze.

W nocy z czwartku na piątek wrócił do Poznania zespół Teatru Nowego. Artysty poznający występowali w Hanowerze, w RFN, pokazując tam dwukrotnie spektakl autorski Janusza Wiśniewskiego „Panopticon” a la Madame Tussaud. Wielkie Umiejętności czyli Czarna Śmierć. Paris 1680.

O wrażenia z występów w RFN poprosiliśmy odtwórcę głównej roli, Argana w „Panopticon...”, bardzo popularnego w Poznaniu aktora Mariana Pogasza. Powiedział on:

— Napięcie całego naszego zespołu było wielkie, ponieważ po raz pierwszy poza granicami Polski pokazywaliśmy ten spektakl. Wiedzieliśmy już, że wywiera wrażenie „Koniec Europy”, bo tak było w Belgradzie. Ale „Panopticon...” jest spektaklem bardziej fabularnym, poza tym widzowie w Hanowerze nie mieli jak w Jugosławii słuchawek i spektakl nie był tłumaczony przez spikera. A występowałam na scenie pięknego XVI-wiecznego Ballhof Theater, na scenie, gdzie grali najwybitniejsi już aktorzy świata. Ale od pierwszego momentu przyjęcie nas było bardzo gorące i potęgowało się z każdą chwilą, a na końcu spektaklu wielkość owacji, na stojąco, z okrzykami! — Wprost nie da się

W WIELKOPOLSCIE

Kształcenie ideologiczne w Kaliskiem

(Inf. wł.) Powołana decyzją Egzekutywy KW PZPR w końcu ubiegłego roku Rada Programowa Wojewódzkiego Ośrodka Kształcenia Ideologicznego w Kaliszu, spotkała się w miniony czwartek na pierwszym inauguracyjnym posiedzeniu. W obradach wziął udział I sekretarz KW PZPR w Kaliszu Jan Janicki.

W trakcie obrad, które prowadził kierownik Czesław Molczyk, przedstawiono podstawowe cele działalności rady, której uwaga w nowej kadencji koncentrować się będzie na problemach szkolenia ideologicznego w partii, ogniwach frontu ideologicznego i środowiskach społeczno-zawodowych województwa kaliskiego. Podejmowane przez radę działania będą miały na celu dotarcie z wiedzą marksistowsko-leninowską do szerokich kręgów partii i społeczeństwa (msj)

Sukces Teatru Nowego w Hanowerze

INFORMACJA WŁASNA

W nocy z czwartku na piątek wrócił do Poznania zespół Teatru Nowego. Artysty poznający występowali w Hanowerze, w RFN, pokazując tam dwukrotnie spektakl autorski Janusza Wiśniewskiego „Panopticon” a la Madame Tussaud. Wielkie Umiejętności czyli Czarna Śmierć. Paris 1680.

O wrażenia z występów w RFN poprosiliśmy odtwórcę głównej roli, Argana w „Panopticon...”, bardzo popularnego w Poznaniu aktora Mariana Pogasza. Powiedział on:

— Napięcie całego naszego zespołu było wielkie, ponieważ po raz pierwszy poza granicami Polski pokazywaliśmy ten spektakl. Wiedzieliśmy już, że wywiera wrażenie „Koniec Europy”, bo tak było w Belgradzie. Ale „Panopticon...” jest spektaklem bardziej fabularnym, poza tym widzowie w Hanowerze nie mieli jak w Jugosławii słuchawek i spektakl nie był tłumaczony przez spikera. A występowałam na scenie pięknego XVI-wiecznego Ballhof Theater, na scenie, gdzie grali najwybitniejsi już aktorzy świata. Ale od pierwszego momentu przyjęcie nas było bardzo gorące i potęgowało się z każdą chwilą, a na końcu spektaklu wielkość owacji, na stojąco, z okrzykami! — Wprost nie da się

opowiedzieć, dotychczas jestem jeszcze pod jej wrażeniem. W czasie naszego pobytu w Hanowerze ukazały się też tam recenzje wychwalające całość wszystkich utworów spektaklu. Na drugim przedstawieniu ja już ośmieliłem się swój tekst roli mówić po niemiecku. Przygotowałem to tam w Hanowerze naprędce, w czasie pauz stojących za kulisami tłumaczy i maszynistów sceny prosiłem o korekty. Poza tym ostatnie kwestie mówiłem po niemiecku i powtarzałem je potem po polsku, żeby koleżdy wiedzieli, kiedy mają wejść ze swoimi tekstami. Ten mój improwizowany występ, przyjęty został z wdzięcznością i nie wierzę, że przygotowałem go dopiero tam.

„Dostaliśmy zaproszenie na przyjazd do Hanoweru z „Koniec Europy”, a także na występ z obydwojema naszymi spektaklami do Essen i Kilonii. Wróciliśmy wszyscy do Poznania bardzo szczęśliwi, tyle że od naszej granicy odmówił nam posłuszeństwa autobus i w nocy skostnieł w nim z zimna. W sobotę, 3 marca po południu jedziemy do Warszawy do Teatru Rzeczypospolitej. Na scenie Teatru Studio pokażemy tam parokrotnie obydwa przedstawienia Janusza Wiśniewskiego „Panopticon...” i „Koniec Europy”. (bran)

Zobowiązania słuchaczy poznańskiej WSOSK

Czynami społecznymi uczczą 40-lecie Polski Ludowej

INFORMACJA WŁASNA

Jak już informowaliśmy, młodzież z jednostek i szkół wojskowych oraz instytucji i organizacji paramilitarnych — odpowiadając na apel Rady Młodzieżowej Wojska Polskiego — podejmuje zobowiązania dotyczące różnorodnych czynów społecznych, którym uczczone zostanie 40-lecie Polski Ludowej.

W piątek w Wyższej Szkole Oficerskiej Służb Kwatermistrzowskich imienia Mariana Buczka w Poznaniu, na apelu porannym, został odczytany i wręczony komendantowi WSOSK — generałowi brygady Piotrowi Przybyszewskiemu spis zobowiązań podjętych przez słuchaczy zrzeszonych w Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej z okazji zarówno 40-lecia Polski Ludowej, jak i przypadającej w tym roku 40 rocznicy powstania szkoły służb kwatermistrzowskich WP. Inicjatywę młodzieży poparła organizacja partyjna na uczelni i zaangażowała do kadry dydaktycznej i dowódczej, wszystkich słuchaczy, żołnierzy służby zasadniczej i pracowników cywilnych WSOSK o czynne włączenie się do wykonywania podjętych przez organizację ZSMP zobowiązań.

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Dotyczy one między innymi

Mieć poczucie rzeczywistości

Rozmowa z profesorem Hieronimem Kubiakiem
członkiem Biura Politycznego KC PZPR

Znaczną część ludzi uczuciowych i szlachetnych w wyniku meandrów polskiego życia politycznego przyjęła postawę, którą nazwałbym postawą zduna; pragnie on postawić piec, lecz ręk nie ubrudzić gliną. — To pańskie słowa sprzed roku. Jaki jest stan świadomości społecznej — dzisiaj?

— Dzisiaj coraz więcej jest tych, którzy mają odwagę uczestniczyć w życiu społecznym i politycznym. Ale też w coraz większym stopniu to otwieranie się zależy od zgodności słów i deklaracji władz z naszą prząską, skrzypiącą rzeczywistością.

— Świadomość społeczna — co to takiego?

— Jest to suma wyobrażeń i ocen utrwalonych w świadomości większości Polaków, pod wpływem ich własnych doświadczeń i podłoża historycznego, dotyczących celu każdego z nas i celu narodowego, środków ich osiągania, ludzi z których pomocą — jako organizatorów — są one osiągalne, a także związku naszego polskiego losu z rytmem życia innych narodów, z polityką międzynarodową.

— Czy zgadza się pan z opinią, że głównej przyczyny naszego kryzysu należy szukać właśnie w stanie świadomości, nie zaś w funkcjonowaniu gospodarki, ani w zapaści gospodarczej?

— Odpowiedź na to pytanie zawarta jest w przypowieści o kiju, który ma dwa końce. A więc ani tylko świadomość, ani tylko sfera materialna. Daleki jestem od twierdzenia, że świadomość jest wtórna i nie może odgrywać czynnej roli w przeobrażeniach społecznych. Ale jeśli chce się postępować racjonalnie, trzeba pytać, na podstawie jakiego doświadczenia poszczególne treści zostały w świadomości utrwalone, a to jest zawsze pytanie o rzeczywistość. Trzeba jednocześnie pytać, jak stan świadomości społecznej oddziałuje na życie społeczne.

— Czy nie jest gorzkim paradoksem, że dość powszechnie akceptuje się socjalistyczne zasady, krytycznie oceniając rzeczywistość?

— Sądę, że naprawdę w bardzo wielu kręgach społecznych nie są akceptowane sposoby realizacji zasad czyli polityki. Jest w tym dużo zdrowego rozsądku — partia także nie akceptowała wielu dawnych sposobów realizacji polityki — ale i bardzo dużo optymizmu. Znaczący to bowiem, że polityki mogą i muszą być zmieniane. A więc można się w tej sprawie porozumieć, chociaż trzeba się wyżyć złudzeń przyszłościowego małego Jasia, że to będzie proste i szybkie. Może jednak dlatego, że nie będzie proste i nie jest szybkie, że rodzi się w większym bó-

lu — będzie to porozumienie bardziej trwałe?

— Optimizmem nie napawa wszakże niewielkie zainteresowanie zmianami legislacyjnymi, tworzącymi fundament demokratycznego funkcjonowania państwa. Gdzie szukać przyczyn?

— Między innymi — w walce politycznej o zaufanie społeczne do tych poczyną legiślacyjnych, prowadzonej także przez rozgłoszone mówiące po polsku, ale nie z Polski i nie czujące po polsku. Ale trzeba też widzieć zderzenie się reali-

Fot. — W. Klag

nych możliwości z mitami, głównie z 1981 roku. Rzekomo coś ważnego można zmienić za raz, natychmiast, bo istnieje cudowne zaklęcie, po którego wypowiedzeniu wszystko samo czynnie dojdzie do pożądanego stanu, a jeśli tak się nie dzieje, to dlatego, że ktoś nie chce, nie zaś dlatego, że natura rzeczy jest oporna. Są jednak przyczyny związane ze sposobem sprawowania władzy. Współcześni Polacy mają pewien obraz minionych lat, z którego wynika, że do tej pory łatwiej było zgłaszać postulaty naprawy i stanowić prawo, niż żyć z nim w zgodzie. To właśnie budzi obawy, czy dzisiaj także nie mamy do czynienia głównie z działaniami w sferze słowa i z czekaniem na stosowny moment, gdy będzie można o tym słowie zapomnieć. Jestem głęboko przekonany, że tak nie jest, że partia także poprzez swe podstawowe organizacje — nie zgadza się by tak mogło być!

— Ów sceptycyzm i odwracanie się plecami — czy nie są to także skutki braku poczucia współodpowiedzialności?

— Współodpowiedzialność za wsze bierze się z poczucia, że ma się wpływ. Gdyby jednak wpływ każdego z osobna był ogromny, ludzie chyba nigdy by się nie zreszali. Zapewne, uczestnictwo w partiach politycznych i organizacjach oznacza pewne ograniczenie sfery wolności. Ale w życiu społecznym zawsze płaci się czymś za coś — partie powstają właśnie dlatego, by jednostkowy niepokój, scalony z jednostkowym niepokojem kogoś innego, two-

rzył siłę większą, niż prosta suma dążeń jednostek. Większy wpływ można więc mieć pod warunkiem, że się uczestniczy — wypowiada się opinii, czując ciężar odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

— Po „pogrzebie” jedności moralno-politycznej dzisiaj nikt nie ukrywa, że nie ma jednej świadomości — jest ona tak zróżnicowana, jak bardzo są różne działające na nią inspiracje, wartości, siły...

— Świadomość istnieje zawsze na poziomie konkretnych grup społecznych (w tym grup o charakterze klasowym i warstwowym) i jednostek. Jest więc wielowymiarowa. Czasem się ona scala, a podstawą integracji jest z reguły opozycja wobec czegoś, czego się nie chce (w 1980 roku tworzył taką postawę między innymi sprzeciw wobec sposobu sprawowania władzy państwowej). Z reguły są to sytuacje ostrego konfliktu, walki. Zwykle po tem pod wpływem różnorodnych sprzecznych interesów codziennosci znowu dochodzi do dezintegracji.

— Dwie sprawy — jak się zdaje — wyznaczają kierunki przebudowy świadomości: i sojusz polsko-radziecki i pluralizm światopoglądowy...

— Obie — jakkolwiek niezwykle ważne — nie wyczerpują problemu. Sojusz polsko-radziecki trzeba przede wszystkim widzieć w aspekcie wielowiekowego kontaktu między narodem polskim i państwem polskim, a narodem rosyjskim oraz narodami tworzącymi dzisiaj Związek Radziecki i ich strukturami państwowymi. Zawsze w tych stosunkach były także rachunki różnych krzywd, po jednej i po drugiej stronie. Wielkość każdego narodu mierzy się jednak tym, w jakim stopniu po trafi on się uczyć z takich rachunków oraz wyprowadzić z nich racjonalne uogólnienia dla współczesności i za współczesność, nie zaś — tworzeniem z przeszłości nieuleczalnej ran, na której żerują siewcy niepokoju. Najważniejsze dla Polski rozumienie sojuszu polega na dostrzeżeniu rzeczywistej wspólnoty interesów, ponad wszystko co nas kiedyś dzieliło. Dotyczy to także relacji ekonomicznych. Współpraca gospodarcza polsko-radziecka to przecież i dla nas ogromna szansa, o którą dla siebie zabiegają najbogatsze kraje świata.

— W takich sytuacjach mówi się często o racji stanu...

— Czasem rozumie się to określenie jako pewną sumę ograniczeń. A dlaczego racji stanu nie rozumieć jako siły, która rzeczywiście one są gwarantującą trwałość naszego państwowego terytorium.

Dokończenie na str. 6

Przed wyborami

Na miarę realiów i oczekiwań

Jaki nasz kraj ma być, jak Polska ma wyglądać, jakie mają być najlepsze drogi jej rozwoju? A efektywność tych dróg — od czego zależy? Są to pytania podstawowe, pytania stale wracające. Pytania, przed którymi nie można się uchylić.

Podstawowym problemem społecznym w Polsce jest dzisiaj uruchomienie wszelkich rezerw aktywności działania tkwiących w społeczeństwie.

Nienowe to hasło, owo spąganie aktywności zbiorowej; wielokrotnie je używano, także bez pokrycia, co więcej, częstokroć używano je dla zakamufłowania własnej indolencji, niekompetencji, nie doświadczenia...

Ale Polska przecież dzisiaj (gdy dzień codzienny ludzi pracy połączony jest jakże często z kłopotami podstawowymi), Polska w sytuacji, gdy świat pędzi w rozwoju do przodu, a nas otamowują różnorakie przeciwności elementarne — ta Polska potrzebuje maksymalnego wysiłku wszystkich. Uruchomienia wszystkich sprawności i talentów.

I cóż z tego, że przy innych zmarnowanych okazjach też tak mówiono? Przecież to nie zmienia faktu, że ta aktywność jest dzisiaj niezbędna.

Swoistością obecnej sytuacji naszego narodu jest — myślę — zrozumienie realiów. Zrozumienie po wszystkich przeżytych wstrząsach społecznych, że do wytyczonego celu — rozwoju naszej ojczyzny na miarę naszych pragnień prowadzi długa droga. Długa — ale jedyna przecież.

Jednym z ważnych, bardzo ważnych etapów na tej drodze będą właśnie wybory do rad narodowych. Pierwsze wybory po dramatycznych polskich latach 1980-1982.

Te wybory muszą służyć stabilizacji życia społecznego kraju. Muszą służyć dalszemu rozwojowi Polski. Żeby tak było musi być nie tylko zrozumienie realiów, ale muszą też obowiązywać równocześnie szczerze, chęć działania, otwartość.

Uchwalona została nowa ordynacja wyborcza do rad narodowych. Słupiec tylko albo

człowiek zapiekły w negacji nie zauważy tego, że ordynacja ta wynika z ducha odnowy życia społecznego w Polsce. Od wprowadzonych po raz pierwszy polskich praw wyborów — konieczności zatwierdzenia kandydata na radnego przez zebranie przedwyborcze, które opiniuje, czy ów kandydat może być umieszczony na liście wyborczej — aż do prawa zaskarżania wyników wyborów. Nowe są na naszym polskim gruncie sposoby umieszczania kandydatów na listach wyborczych, nowe — sposoby powoływania kolegów wyborczych... Są to autentyczne osiągnięcia — jak to jeden z poznańskich działaczy PRON-u powiedział — na drodze konsekwentnego budowania w pełni demokratycznego polskiego prawa wyborczego.

Jeśli chcemy zbudować — a co do tego, że chcemy jestem przekonany — rzeczywiste mechanizmy demokracji, rzeczywiste mechanizmy ludowładztwa naszego, zbiórowego, to musimy uznawać realia świata nas otaczającego. I dopiero na tej podstawie podejmować swoje poczynania.

W czasie niedawnych konsultacji nad ordynacją wyborczą padły różne projekty. Mniej lub bardziej przekonujące. Część z nich została uwzględniona, część — nie. Ale myślę, że w ocenie wszelkich propozycji ludzi dobrej woli, tych, którzy chcą ulepszać nasze życie zbiorowe, a nie je niszczyć, obowiązywać winna taka postawa, jaką przypomniał jeden z działaczy PRON-u: „Można różne sprawy poddawać krytyce, ale nie wolno potępiać. Bo przecież naszym celem jest porozumienie narodowe”.

Porozumieć się można z tym, który chce porozumienia. Ale trzeba, i jest to konieczne, porozumieć się także z tymi wszystkimi, którzy stale są jeszcze nie przekonani do podjętych form realizacji w Polsce celów zbiorowych.

Porozumienie musi być sprawą dynamiczną. I będzie następować, gdy będą uwzględniane realia, gdy będzie ono dotyczyło spraw związanych z rzeczywistym życiem ludzi.

W kampanii przedwyborczej

wysuwane będą programy wyborcze uchwalane przez poszczególne ognia Patrioticznego Ruchu Odrodzenia Narodowego.

Na niedawnym posiedzeniu plenarnym Rady Wojewódzkiej PRON w Poznaniu jeden z dyskutantów stwierdził: „Lokalne programy wyborcze muszą to być swoisty bilans potrzeb. Ale przecież wszystkim potrzebom sprostać nie można. Nie da się w czasie jednej kadencji zbudować i o czyszczałni ścieków i szpitala, i szkoły, i domu kultury, i jeszcze zaledzić oświecenie. Jeśli ktoś taki program sformułuje, a potem nie będzie go w stanie zrealizować, bo jest to przecież program nierealny — to nie ma się po co pojawiać przed swoją społecznością, która mu zaufała. Zamiast szpitala można jednak — jeśli są takie możliwości — zaprogramować budowę nowego oddziału szpitalnego zamiast nowej szkoły — zbudowanie choćby jednego nowego pawilonu. Nie będzie może to za bardzo efektywne, ale przynajmniej możliwe do realizacji. Bo te programy wyborcze muszą być realne. Nie tylko na dzisiaj. Bo i o tym musimy równocześnie pamiętać, że nie żyjemy tylko do jutra — musimy także być w nich zarysowana dalsza perspektywa, konkretne cele, do których realizacji chcemy dążyć następnie”.

Porozumienie narodowe będzie stawało się też faktem, gdy ludzie mający owe programy wyborcze realizować po przez swoją działalność w nowych radach narodowych, będą rzeczywistymi reprezentantami swoich społeczności. Gdy cały spłot działań związanych z wyborami prowadzony będzie szczerze, otwarcie, z głębią troską o dobro ogółu.

Problemów szczegółowych w związku z wyborami do rad nie zabraknie. Spraw niecierpiących zwłoki w naszym życiu społecznym jest przecież mnóstwo.

Jedno jest tu jednak nadzwyczajne. Wybory do rad narodowych są wielką szansą zdynamizowania aktywności społecznej. I ta szansa musi być wykorzystana w pełni.

WŁODZIMIERZ BRANIECKI

Fotoamatorzy

Najmłodszy fotoamatorzy starają się samodzielnie nie tylko nawiązać filmy ale także je wywołać i zrobić odbitki. Uczniowie z Trzcianki (Piłskie) umiejętności takie zdobywają na zajęciach w Pracowni Fotograficznej Miejskiego Młodzieżowego Centrum Kultury. Na zdjęciu: instruktor nadzoruje pierwsze wywoływanie filmów.

Fot. „Głos” — R. Królak

DO REDAKTORA GŁOSU

W związku z artykułem „Po została pamięć” Alicji Szczecińskiej, zamieszczonym w numerze 42 „Głosu Wielkopolskiego” z dnia 18-19 lutego 1984, pozwalam sobie uzupełnić informacje dotyczące aresztowania i pobytu w Forcie VII w Poznaniu naczelnika Szarych Szeregów — Floriana Marciniaka.

Wiadomości te pochodzą od samego Florka, z którym znałem się od czasów gimnazjalnych. Po aresztowaniu mnie przez gestapo, znalazłem się 13 października 1943 roku w celi

numer 66 Fortu VII. Tam przebywał już wcześniej aresztowany Florian Marciniak. Po umieszczeniu mnie w celi 66 w której znajdowało się około 60 osób, podszedł do mnie i przy-

była miejscem spotkań konspiracyjnych. Z Warszawy natychmiast przewieziono go do siedziby gestapo w Poznaniu, do przedwojennego Domu Żołnierza. Florian Marciniak był prze-

polegać na tym, że raz w tygodniu, między godziną 12 a 13 na Placu Zbawiciela w Warszawie, odbierał od nieznanego mu osób listy, które przekazywał dalej. Gestapo widocznie nie po-

uwalniony. Ucieczka okazała się niemożliwa, ponieważ był mocno obstawiany przez gestapo; wprawdzie został zauważony przez znajomych, ale na tym się też skończyło.

Funkcjonariusze gestapo zorientowali się, że ich wyprowadził w pole, odgrazali się, że porozumiewają sobie z nim w Poznaniu. W obawie przed torturami, Florek wyskoczył w drodze powrotnej z samochodu osobowego, pędzącego z szybkością 80 kilometrów na godzinę. W wypadku doznał „tylko” ogólnych obrażeń oraz wstrząsu mózgu i był z tego powodu nieprzytomny przez trzy dni. Po wyjściu z szoku, gestapo skierowało go na Fort VII. Po tym incydencie Florek cieszył się „względami” gestapo, był przez

nich podziwiany i nie był już więcej torturowany.

Florian mimo że wiedział (wynikało to z naszych rozmów), kto sprowadzał aresztowanie jego i poznańskich harcerzy, nigdy na ten temat szerzej się nie wypowiadał. W październiku 1943 roku w Forcie VII został umieszczony brat Floriana, którego zwolniono z obojgu, po to, żeby go natychmiast aresztować. Był on więziony w celi numer 64 i Florian miał okazję parokrotnie z nim krótko rozmawiać. Z Florianem Marciniakiem w celi numer 66 Fortu VII w Poznaniu przebywałem od 16 października do 1 grudnia 1943 roku.

ppłk LUDWIK RZEPECKI

Poznań

Siedziałem z F. Marciniakiem

wiódł się. Florek wprowadził mnie w nowe warunki bytowania, a przede wszystkim ostrzegł przed konfidantami i osobami podejrzаныmi. Mając do siebie wzajemne zaufanie, opowiedzieliśmy sobie o okoliczności naszego aresztowania.

Florian został aresztowany na początku maja 1943 roku w Warszawie w kawiarni, która

stuchiwany przez 6 tygodni. Przesłuchiwanie celem wydobycia zeznań, polegało na codziennym torturowaniu do utraty przytomności. Florek do zarchiwizowania mu czynów się nie przyznał i niezmiennie powtarzał, że w konspiracji był osobą mało znaczącą i że pełnił tylko rolę „skrzynki kontaktowej”.

Funkcją jego miała rzekome

siedało w początkowym okresie właściwego rozeznania co do pełnionej przez Marciniaka funkcji i uwiaryło w podawaną przez niego wersję. Zawieziono go dlatego w lipcu 1943 na podane przez niego miejsce, dzień i godzinę. Florek liczył na to, że uda mu się zbiec, względnie, że zostanie zauważony przez swoich współpracowników

KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA

Tu będą pracownie a tam studio nagrań

Wjeżdżając do Wrześni od strony trasy E-8, trzeba bardzo uważać, by nie minąć tego budynku po prawej stronie ulicy Kościuszki. Na pierwszy rzut oka nie wiadomo czy to kapitalny remont starej budowli, czy też stawiany nowy gmach. Wszędzie widać ślady działalności murarskiej, a nie kulturalnej, choć o Wrzeński Ośrodek Kultury chodzi.

Trudno z tych surowych ścian i pomieszczeń, niektórych nawet jeszcze bez podłóg, wyobrazić sobie wszystko to, co ma się znajdować tu już w lipcu tego roku. Na Święto Odrodzenia planuje się bowiem oddać go towym gmachom. Nie należy jednak niczego zapeszać i definitywnie przesądzać. Pierwotnie/bowiem chciano oddać WOK do użytku we wrześniu ubiegłego roku. Ale wiadomo — termin trzeba było przesunąć, bo to i materiałów brakowało, i z wykonawcami były problemy.

Sposób, w jaki Stanisław Zdunowski — dyrektor placówki — snuje wizję tego, co zamiast aktualnego tu nie porządku będzie, mówi sam za siebie jak bardzo on tymi sprawami żyje. Bo też i nie-mało trudu kosztowało, by budynek, w którym kiedyś był Dom Żołnierza, potem fabryka skrzynek, powiatowy dom kultury i jeszcze do tego wszystkiego mieszkało w nim 6 rodzin, można było w końcu zacząć przemieniać w ośrodek kultury z prawdziwego zdarzenia, zwiększyć powierzchnię dla działalności kulturalnej o 50 procent.

Tu będzie pracownia plastyczna, tu fotograficzna — pokazuje Stanisław Zdunowski. — Sądzę, że w formie usługowej będą mogli z niej korzystać także mieszkańcy Wrześni, nie zainteresowani normalnymi zajęciami w niej.

Z prawdziwą dumą pokazuje jednak dyrektor pomieszczenie, w którym znajdować będzie się... studio nagrań dla muzyków-amatorów, kto wie czy nawet nie z całej Polski. Ma to być przecież studio wyjątkowe, w skali kraju. WOP zakupił już część sprzętu — m.in. 12-kanalowy stół mikserski i magnetofon wielośladowy.

Na piętrze znajduje się też miejsce dla sali kameralnej, a ze starego balkonu będzie można sterować światłem i dźwiękiem podczas odbywających się w niej imprez.

Schodzimy na parter.

— Tu będą pokoje dla in-

struktorów, tu szatnia — objaśnia dalej Stanisław Zdunowski — a tam...

No właśnie, wejść „tam” możemy dopiero po odstawieniu dwóch płyt pilśniowych. Wówczas naszym oczom ukazuje się okazała — na razie przynajmniej pod względem wielkości — sala widowiska. Obliczono, że będzie tu 500 miejsc. Zamiast pochyłości podłoga będzie miała trzy uskoki. Umożliwi to wykorzystywanie sali również na inne cele, na przykład zabawy. Pokazna scena i garderoba dla aktorów dopełniają resztę.

— Wreszcie przestaniemy się rumienić, że aktorzy przyjeżdżający do Wrześni nie mają się gdzie przebrać przed występem.

Opuszczamy już pomieszczenie sali widowiskowej, gdy dyrektor WOK nagle przypomina sobie coś jeszcze:

— Często bywa tak, że młode małżeństwa nierazko rezygnują z uczestniczenia w imprezach kulturalnych, bo nie mają gdzie zostawić dzieci. Nie zawsze można je podzielić z babcią czy sąsiadami. Dlatego w naszym ośrodku czynny będzie pokój doraźnej opieki nad dziećmi, których rodzice uczestniczyć będą w jakiejś imprezie. Skorzysta z niego będzie można od godziny 8 do 20 czy 21. Dlaczego od rana? A dlaczegoż nie mamy pomóc matce, która wybiera się po zakupy? Wystawianie, czasami godzinami, w kolejkach nie jest najbardziej odpowiednią formą spędzania czasu, zwłaszcza przez małe dzieci, których nie można pozostawić bez opieki.

Do momentu otwarcia budynku Wrzeńskiego Ośrodka Kultury, nie można jednak zawiesić działalności kulturalnej, bo wówczas mogłoby się okazać, że jest w nim wszystko z wyjątkiem ludzi o kulturę tworzących.

Obecnie, mimo trudnych warunków lokalowych, aktywnie działają cztery, liczące się amatorskie zespoły artystyczne. Niewątpliwym prym wśród nich wiedzie Teatr Poezji „Fakt”, znany ze swego wysokiego poziomu i popularyzacji współczesnej poezji polskiej. Jego członkami są uczniowie i uczniowie szkół średnich, zwłaszcza Zespołu Szkół Rolniczych i Liceum Ogólnokształcącego. Krajowy rozgłos „Faktowi” przyniosły widowiska poetyckie. W ubiegłym roku teatr

zdołał główną nagrodę na Ogólnopolskich Konfrontacjach Sceny Szkolnej, które odbyły się w Poznaniu.

Zainteresowania folklorem młodzież rozwija w Zespole Pieśni i Tańca Ziemi Wrzeńskiej. Tu podtrzymuje się ludowe tradycje, tu opracowuje, a następnie pokazuje — nie tylko mieszkańcom Wrześni — tańce i przysłówki rodzinnego regionu.

Inny charakter mają zespoły muzyczne „Chorus” i „Rak”. Pierwszy z nich ma w swoim repertuarze muzykę rozrywkowo-taneczną, drugi zaś — rockową.

Wrzeński Ośrodek Kultury organizuje także lub włącza się w organizację imprez kulturalnych odbywających się w miejscowym amfiteatrze, jak również w klubach i świetlicach na terenie gminy. Na brak pracy narzekać więc nie można.

Gdy do użytku oddany zostanie budynek, a co za tym idzie WOK rozpocznie normalną, pełną działalność, myśli się o ukierunkowaniu tej pracy w trzech dziedzinach — muzycznej, tanecznej i teatralnej. Każda z nich reprezentowana powinna być wówczas przez wszystkie swoje specjalności — od muzyki poważnej do rockowej, od teatru poezji do kukielkowego, od tańca ludowego do dyskotekowego. Czy to się uda? Zobaczymy.

Tymczasem nurtują mnie inne wątpliwości. Gmach WOK-u, przygotowywany z dużym rozmachem i dużym nakładem środków finansowych, będzie prawdopodobnie należał do jednych z najnowocześniejszych w kraju. Czy dla Wrześni nie będzie on po prostu za duży?

— Obawiam się, że będzie jeszcze za mały — mówi dyrektor WOK. — Września obecnie liczy około 25 000 mieszkańców i stale się rozwija. W szkołach podstawowych i średnich uczy się u nas 12 000 dzieci i młodzieży, nie tylko z samego miasta. Czy uważa pani, że do ośrodka nie będzie miał kto przychodzić i podczas imprez sale będą świecić pustkami?

Nie wiem. Zobaczymy, może za rok. Zgadza się natomiast całkowicie z dyrektorem, że budując coś dziś, trzeba myśleć o wykorzystaniu tego jutro, by znów nie okazało się, że owe „coś” jest zbyt małe, zbyt stare, zbyt niefunkcjonalne. Dotyczy to również domów kultury.

ANNA PŁENZLER

Wędrując po Poznaniu

Z Dominikiem w drukarni

Skończył się film „Akademia pana Kleksa”. Właśnie ludzie wychodzą z kina. Jest już późno. Wieczór. Ciemno.

Ale ten tu obok budynek cały rozświetlony. I gdy się mocno wstuchasz, usłyszysz, jakby coś tam pulsowało rytmicznie. Jakby — biło serce?

Ow gmach — jest taki dziwny. Z cegły. Z wieżyczkami. Z dziwnym, półkolistym, paradnym wejściem od strony plotu. Pękaty on cały w sobie.

Wejdźmy na chwilę. To znaczy ja i mój przed minutami filmowy towarzysz, maly Dominik.

Po schodach bocznych na platformę. I zaraz — bele papieru w korytarzu. Ledwie można się prześlizgnąć obok nich.

Gdy zaś minąwszy już te bele otworzysz drzwi, uderzy w ciebie bezustanny, raz narastający, raz przycichający dźwięk... To stukot maszyn, to głosy ludzi.

Jakie stare to wszystko! No tak, rzeczywistość jak z XIX-wiecznych rysunków. Ale puls istnienia jest tutaj z teraz. Z tej chwili właśnie. To znaczy ja tak o tym myślę. No, a ty Dominiku, to...

„Widzisz tę dziwną metalową konstrukcję? Dół u niej jak u maszyny do pisania. Patrz, palce tego tu pana uderzają w klawisze. Ma przed sobą tekst maszynopisu. Jakies poprawki na nim, ale on radzi sobie z nimi, bo pisze szybko. A tam u góry kręca się jakieś kółko, przesuwają liny; coś w tej maszynie chrzęści. Widzisz? Pasma metalu z góry spływają, układają się z boku jeden za drugim. Dzieciaku, nie dotykaj ich! Gorące przecież...”

Niech wsuną się na metalową szufelkę — zaniesiemy je tam do tej dużej sali.

Patrz, układają je teraz w takiej metalowej wielkiej ramie. Poprawiają ich

Rys. — J. Nowaczyk

położenie, znajdują dla nich dobre miejsce. Pytasz, co to będzie? Strona gazety. Teraz jest jeszcze ona z metalu.

Mówisz, że ubrudziłeś ręce? To drukarska farba. Wszyscy tu nią są tak naznaczeni. Biorą przecież w ręce ten metal pokryty farbą, przenoszą go. Co ci to przypomina? Ze jak w bajce to? A ja ci powiem inaczej. Ze jak u dawnych alchemików. Oni przetwarzali wszystko kiedyś. Po co? Bo szukali tajemnicy. Tajemnicy świata. Ale przez to, że dotknęła teraz ta czerń ciebie, jesteś już tą drukarską farbą nazwany. No, że jesteś już swój.

Chodź teraz na lewo. Taki mały pokój i tyle ludzi? I tacy są zdenerwowani? Patrz, oni pilnie czytają, coś poprawiają. Ciągłe ktoś wchodzi, wychodzi. Ktoś teraz wbiega w płaszczu, woła zadyszany: „Zaraz napiszę, dopiero się skończyło...”

Byłeś przecież nad morzem. Tutaj to jest jak na statku, to mostek kapitański tego tu budynku — okrętu. Czego? No, tej drukarni tu przy Zwierzynieckiej. Gdzie gazety się drukują. A opanowie tak nisko pochyleni nad stoliczkami, gdzie leżą papiery, to dziennikarze. No właśnie.

Dominiku chodź tu jeszcze do drugiego pokoju. Te pannie coś kreślące na wielkich papierowych stronicach nazywają się korektorki. Poprawiają jak coś jest źle, jak są błędy. Ze śmieją się teraz? Coś pewnie zabawnego w tym co czytają znalazły.

„Po schodach na piętro. Tu też stukot maszyn. Ale jakby jeszcze bardziej nerwowy. Pod szybą widać jak klawisze — dalekopisu — wybijają tekst: „Przed godziną w Bejrucie walki rozgorzały znowu. Ranni i zabici...” A obok: „Końcówce posiedzenie w Warszawie ustaliło, że...” I jeszcze: „W Amiens przyszło na świat dzienne stworzenie. Zebrani naukowcy badają...” No, to coś chyba dla ciebie Dominiku.

„Patrz, tu stąd przez okno widać wyraźnie ulicę miasta, jego prawie środek. I śnieg teraz tam próży.”

„Chodź, zobaczymy jeszcze raz te meta-

O, widzisz, odlewa się tu takie duże płyty. W ołowiu. Dlaczego one półokrągłe? Bo przecież na maszynę co będzie drukowała, na jej walce muszą być założone.

Zaraz ta maszyna znowu ruszy. Taki dziwny jej kształt? No, staruszka ona.

Patrz, już gazety z niej wyskakują! To „Głos Wielkopolski”. A te bele papieru wirują, wirują; te metalowe płyty też.

Weź do ręki gazetę, przeczytaj, umiesz przecież... Pachnie ona farbą jak chleb świeży z piekarni? Ładnie to Dominikowi powiedziałeś.

„I tak tam po prostu jest. Słyszysz tu teraz z ulicy ten puls? Wiesz już, dlaczego on tak bije. To zapis chwili tak powstaje. Nie rozumiesz co to znaczy? To jest...”

BRAN

Mamy już za sobą jubileuszowe obchody 300 rocznicy odsieczy wiedeńskiej i można wreszcie spokojnie zasiąść do lektury, którą nam z tej okazji przygotowali wydawcy. Do moich rąk trafiły dwie pozycje. Przeczytałem je jednym tchem — zwłaszcza, że uzupełniają się one wzajemnie. I dają wrażeń oglądania tej samej sprawy poprzez pryzmat dwóch splecionych ze sobą ściśle losów. Jest to książka Zbigniewa Wójcika pt. „Jan Sobieski” (PIW 1983 s. 618, cena 300 zł) oraz praca Michała Komarzyńskiego „Maria Kazimiera D'Arquien Sobieska, królowa Polski, 1641 — 1716” (Wydawnictwo Literackie 1983, s. 319, cena 150 zł). Nie trzeba dodawać, że oba opracowania, pionierskie na naszym gruncie, rzetelne i wnikiwe, dają wreszcie o wiele pełniejszy wizerunek niezwykle królewskiej pary — Jana i Marysieńki Sobieskich, także obraz epoki, w której żyła ona i działała, niż znana i jakże popularna książka Tadeusza Żeleńskiego-Boya o „Marysiencie Sobieskiej”, mi-

mo wszystko przez długie lata jedyna, nie zastąpiona i nadal reszta równie atrakcyjna jak przedtem. Toteż nie bez powodu, czytając Wójcika i Komarzyńskiego, co rusz zaglądałem do Boya, nie tylko po to, by porównać relacje, lecz żeby zasięgnąć wspaniałego języka i uśmiechnąć się raz po raz nad celnym spostrzeżeniem, na które zapewne nie odważyłby się o wiele ostrożniejszy w sadowych historyk.

Muszę przyznać, że najwyraźniej pod wpływem Boya, czytałem również obie książki i współczesnych historyków z nastawieniem na śledzenie romansu Sobieskiego z Marysieńką, a dalej — ich małżeńskich i rodzinnych perypetii, które układają się do prawdy niejako samistnie w fascynującą powieść. Przy czym zainteresowanie czytelnika budzą zarówno te momenty („momenty” także), które są oczywiste i prozajskie, jak i te, których do dzisiaj nie udało się rozwikłać. Bo oto pod koniec 1645 roku czteroletnia zaledwie Maria Kazimiera zostaje zaręczona do Polski przez Lud-

wikę Marię (zaślubioną per procura przez Władysława IV) wraz z gronem dorodnych panienek, które miały tutaj wzmocnić stronnictwo francuskie, wychodząc odpowiednio za mał (ładne pyszczki i żadnej obawy o posag!) i nikt nie potrafi

SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ

Państwo Sobiescy

tego faktu sensownie wyjaśnić, choć od razu pojawiły się plotki, że jest to dziecko z lewego łóża samej Ludwiki Marii. Dlaczego zatem rodzice Marysieńki wysłali cztery roletnie dziecko w daleką podróż do Polski? Czy istotnie tylko z niedostatku?

Sobieski poznał Marysieńkę na jednym z balów w okresie sejmiku warszawskiego i od razu zakochał się w młodzieńczej jeszcze (14 lat) i niezwykle pięknej dziewczynie. Starosta krasnostawski wywarł niewątpliwie duże wrażenie na dorastającej panience, niemniej nie zabiegał

wcale o jej rękę, choć przecież mógł (wyjaśnienia, dlaczego tego nie zrobił, nie są w pełni przekonujące). Dopiero po jej wyjściu za mąż, kiedy została już żoną Jana Zamoyskiego, poczuł odwagę, by zwrócić się do niej o rękę.

Wreszcie małżeństwem — najpierw znowu potajemnym (tuż po śmierci Zamoyskiego) i w końcu oficjalnym. Nic dziwnego, że Boy miał prawo zażartować, iż rzadko kto był tak gruntownie zaślubiony i ożeniony w Polsce jak Sobieski.

A jednak na przekór temu, iż małżeństwo to mogło wyglądać nawet na wymuszone, Sobieski darzył Mary-

sienkę wielkim i szczerym uczuciem i miłość ta stała się dla niego, jak sam pisał, „niepokonana pasją”. Potrafił zachorować ciężko na wiadomość o chorobie żony, tuż przed bitwą pod Wiedniem siał do niej list pełen miłosnych wyznań, a do pisania drugiego listu zasiadł zaraz po bitwie. Niejednokrotnie też wyznawał: „W jednej tylko osobie najszlachetniejszej mojej Marysieńki wszystkie moje na tym świecie gusty, plectyry i ukontentowania”. Nie było to zwyczajne bynajmniej w tej epoce, kiedy małżeństwa, nie tylko na dworach królewskich, książęcych czy magnackich, ale rzecz można powiedzieć, zawierane były z rozsądku politycznego czy wyrachowania majątkowego. Nic dziwnego, że — jak zauważa Wójcik — „ten znakomity żołnierz i dowódca, a w niedalekiej przyszłości polityk, mąż stanu i król o-władniony został bez reszty namiętnym, a zarazem głębokim uczuciem”, „był w tym uczuciu wzruszający, a nawet, trudno zaprzeczyć — śmieszny”. Ale czy nie jest

to zwykły los namiętności? Dlatego słusznie stwierdza Komarzyński, że „wbrew tak mocno zakorzenionym opiniom należy powiedzieć, że Maria Kazimiera i Jan III stanowili jedną z najbardziej dojrzałych par, jakie zasiadały na polskim tronie”.

Zatrzymałem się na Sobieskich, ale nie byłbym w porządku, wobec moich czytelników, gdybym nie podkreślił bardzo mocno, że obie książki bynajmniej nie podbijają tego romansu, nie czynią z niego linii przewodniej naukowego wywodu, na odwrót — w obu przypadkach osobiste losy obojga małżonków pokazane zostały na szerokim tle ówczesnych burzliwych wydarzeń, zagrożenia zewnętrznego i wewnętrznych konfliktów, groźnych wybuchem wojny domowej. Bo też nie chodzi tutaj o spoglądanie przez dziurkę od klucza do sypialni wielkiego polskiego monarchy, lecz o ukazanie zaplatających się losów w losy kraju.

JOZEF RATAJCZAK

Czasopismo emigracyjne
o poznańskich matematykach

Klucz do „Enigmy”

O ludziach, którzy odkryli tajemnicę kodowania niemieckiej wojskowej maszyny szyfrującej, zwanej „Enigmą”, napisano w Polsce wiele. Ukazały się na ten temat liczne publikacje prasowe, książki, film nawet, a raczej dwa — kinowy i jego obszerniejsza wersja w postaci serialu telewizyjnego.

W grudniu ubiegłego roku Senat Uniwersytetu imienia Adama Mickiewicza w Poznaniu uczcił pamięć swoich trzech absolwentów, fundując w holu gmachu Collegium Minus tablicę z następującym napisem: „Pamięć Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego — matematyków, wychowanków Uniwersytetu Poznańskiego, tych, którzy w latach 1932-1933 odkryli tajemnicę kodowania niemieckiej wojskowej maszyny szyfrującej zwanej ENIGMA, a następnie kierowali odczytywaniem tajnych niemieckich depeesz, co wpłynęło na losy II wojny światowej”.

Jest zrozumiałym, że szczegóły walk na cichym froncie, a także przecież toczyły kryptolodzy wszystkich, biorących udział w II wojnie światowej stron, ujawnione zostały stosunkowo niedawno. Dla niektórych zachodnich historyków i publicystów dokumenty z archiwów wywiadów państw alianckich nie były jednak zbyt wygodne. Nie mieściło im się wszak w głowach, że takich odkryć (kto wie, czy nie na wagę zwycięstwa?) dokonali „jacyś tam” Polacy. Stąd też w niektórych publikacjach zachodnich celowo pomniejszano lub wręcz minimalizowano sukces trzech poznańskich matematyków.

Nasz czytelnik, Ludwik Ratajczak z Poznania, przesłał do redakcji kserokopie artykułu „Sprawa „Enigmy””, zamieszczonego w emigracyjnym czasopiśmie poświęconym najnowszemu dziełom Polskiej „Niepodległości” (tom XVI z 1983 roku), wydawanym przez Instytut Józefa Piłsudskiego. Autorem tego artykułu jest dr Richard Woytak znany amerykański historyk polskiego pochodzenia (urodził się on w Poznaniu), który jako jeden z pierwszych przetworzył materiały w archiwach amerykańskich i angielskich dotyczące tej pasjonującej sprawy.

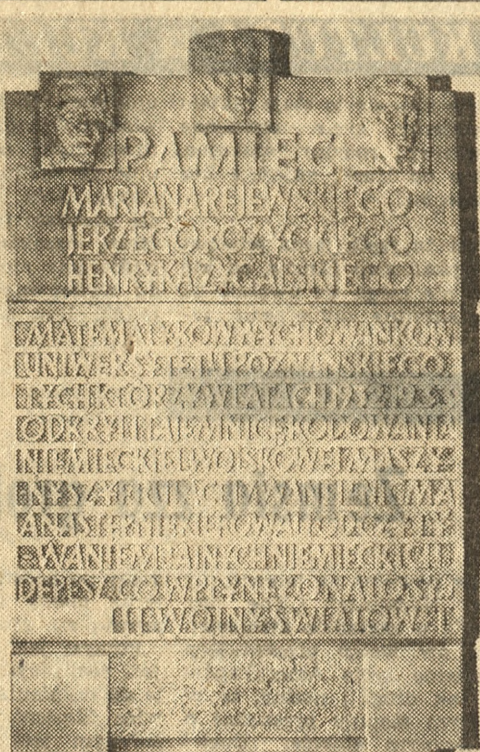
Zdecydowaliśmy się na przedrukowanie fragmentów artykułu „Sprawa „Enigmy””, ponieważ praca dr R. Woytaka jest dość rzadkim w historiografii zachodniej przykładem rzetelnego podejścia do tematu walk Polaków u boku aliantów zachodnich z Niemcami hitlerowskimi i ich wkładu w pokonanie III Rzeszy.

★

Po przedstawieniu krótkiego życiorysu Mariana Rejewskiego (urodził się on w 1905 roku w Bydgoszczy, zmarł w roku 1980 w Warszawie) Richard Woytak streszcza rozmowę z tym byłym kryptologiem, którą odbył w jego warszawskim mieszkaniu 24 lipca 1978 roku (pisownia fragmentów artykułu według oryginału):

„Rozmowa zaczęła się od sprawy wizyty kryptologów z Francji (kpt. Henri Braquenie) i Anglii (Alfred Dillwyn Knox) w Polsce 24 i 25 lipca 1939 r., w Płach pod Warszawą, gdzie znajdowała się polska pracownia deszyfrowania. Rejewski podkreślił, że teraz w przededniu wojny, nie chodziło już o pomoc Francuzów i Anglików, na to było już za późno, lecz o pokazanie im dostojnie wszystkiego, co zostało dokonane w Polsce...”

Rejewski wspominał o początkach swej pracy nad kryptologią. Był na uniwersytecie w Poznaniu uczniem prof. Zdzisława Krygowskiego, matematyka, i ukończył studia, pisał swą pracę maderską. To był zapewne rok 1929. Prof. Krygowski wybrał kilku ze swych uczniów i w sposób bardzo poufny zorganizował ich spotkanie z oficerem Biura Szyfrów Sztabu Głównego. Był nim mjr Franciszek Pokorny, szef biura, kpt. Ma-

Tablica w holu głównego gmachu UAM upamiętnia ludzi, którzy odkryli tajemnicę kodowania „Enigmy”.

tot. „Głos” — R. Królak

ksymilian Cieżki, szef sekcji niemieckiej i Antoni Palluth, pracownik cywilny, radiomator, który ukończył wydział inżynierii, dróg i mostów na Politechnice Warszawskiej i interesował się szyframi. Był jednym z najstarszych pracowników szyfrów.

Na konferencji u prof. Krygowskiego mjr Pokorny powiadomił zebranych, że w Poznaniu zostanie zorganizowany kurs szyfrów. Zgłosiło się dwudziestu paru kandydatów. Wykładał Palluth o podstawach szyfrów, opierając się na książce gen. Giviere „Cours de cryptographie”. Kpt. Cieżki mówił o szyfrze używanym wówczas przez Niemców. Trzecim wykładcą był mjr Pokorny, ale Rejewski jego wykładów już nie słuchał, ponieważ wyjechał do Getyni, gdzie istniał bardzo dobrze wyposażony instytut matematyki ubezpieczeniowej, a tej specjalności chciał się poświęcić Rejewski. Jednak po roku przerwał studia w Getyndze, gdyż prof. Krygowski zaproponował mu asystenturę przy swojej katedrze na uniwersytecie poznańskim. Asystentem był przez kilka lat. Wtedy zetknął się ze swymi dawniejszymi kolegami ze studiów nad szyframi, Jerzym Różyckim i Henrykiem Zygalskim, którzy pracowali w poznańskiej ekspozyturze Biura Szyfrów w podziemiach Komendy Miasta przy ulicy Św. Michała.

W tym czasie Biuro Szyfrów w Sztabie Głównym objął ppłk Gwido Langer. Przybył on do Poznania i zaproponował Rejewskiemu pracę w Warszawie. Ostatecznie 1 września 1932 r. Rejewski (miał 27 lat), Zygalski (25) i Różycki (23) przenieśli się do Warszawy.

Tu otrzymali zupełnie nową, samodzielną pracę: zagadnienie rozwiązania kodu niemieckiej marynarki wojennej...

W trakcie rozwiązywania tego kodu szef deszyfrantów kodów niemieckich, mjr Maksymilian Cieżki, wezwał Rejewskiego i polecił mu zająć się nowym szyfrem maszynowym. Była to „Enigma”. Pracował nad tym także Palluth i Cieżki, ale żadnych rezultatów nie uzyskali. Po paru miesiącach dołączył się do nich Zygalski. Okazało się, że pierwszych sześć liter każdej depechy stanowiło klucz szyfru, który był dwukrotnie szyfrowany. Rejewskiemu udało się rozszyfrować te klucze, co potem pozwoliło na rozwiązanie całej maszyny „Enigma”.

Miała ona trzy bębnyki szyfrujące i czwarty odwracający, a jeśli liczyć tzw. wstępny bębenek, to było ich pięć. Ale zasadniczo trzy bębnyki obracały się. Później mjr Cież-

Dokończenie na str. 10

Mieć poczucie rzeczywistości

Dokończenie ze str. 3

dającej — zamiast iluzorycznej szansy państwa buforowego (za te koncepcje zapłaciliśmy już i utratą niepodległości, i katastrofą drugiej wojny światowej) — siłą realną, z której wynika szereg korzystnych dla nas konsekwencji? Wymaga to jednak wieloletnich — społecznych i rozumnych działań. Od wszystkich — jednostek, ruchów społecznych, partii i stronnictw politycznych, państwa.

— Pozostaje kwestia wieloświatopoglądowości...

— Mądra polityka to taka, która każdego Polaka, niezależnie od jego światopoglądu, czyni współgospodarzem kraju, daje te same szanse bycia u siebie. Taka polityka jest możliwa i konieczna. Marksizm nie polega na odbieraniu komuś czegoś, w tym przypadku — Boga. Przecież nie o to chodzi, by człowieka pozbawić złudzeń co do jego sytuacji, lecz o to, by wyzwolić go od sytuacji, która złudzeń potrzebuje. Dlatego w swoim stosunku do religii marksizm akcentuje przede wszystkim stworzenie człowiekowi możliwości stawania się bogatszym sobą, bez potrzeby sięgania do jakiegokolwiek uludy i iluzorycznej pociechy. Podejmuje się więc działania nie przeciwko Bogu (bo to nie miałyby sensu), lecz przeciw rzeczywistości potrzebującej iluzji. Rzecz się oczywiście komplikuje, gdy istnieją ludzie i organizacje, których celem jest uczynienie z

czychś przekonań religijnych — argumentu politycznego. Ale nawet wtedy możliwe i konieczne jest współżycie wierzących i niewierzących.

— Przemiany w świadomości nie dokonują się jednak wyłącznie pod wpływem kodeksów, apeli, hasel. Czego tu trzeba przede wszystkim?

— Musi istnieć wola przemian, chęć poprawy własnej sytuacji. Chęć, którą państwo winno przetworzyć w siłę ogólnospołeczną. Jeśli jednak chce się ją wyzwolić i zorganizować, zmiany — stosownie do stanu rzeczy — musi chcieć realizować władza. Musi ona wiedzieć, jakie zmiany są konieczne, układać je w system (który nie rodzi się przecież na ulicy), umieć prognozować i oprzeć na zimnym rachunku. Władza dysponuje zbiorowym mózgiem, jakim jest nauka. Twierdzą, że władze wyłonione z woli IX Zjazdu PZPR chcą zmian i nie lekają się ich skutków.

— A może nauce: socjologii, psychologii społecznej brakuje odwagi, by precyzyjnie sformułować nowe pytania i problemy, wytyczyć nowe drogi myślenia?

— To wieczny dyalekt: łatwiej być apologetyką niż krytykiem. Marksizm jednak ma właśnie dlatego ogromną siłę intelektualną, że cechuje go zdolność myślenia krytycznego. Z takiego myślenia często wynikają kłopoty. Budzi ono niepokój, denerwuje, pokazuje sprawy niezrealizowane. Toteż po to, by takie myślenie

było w nauce możliwe, trzeba nie tylko dobrej woli uczonych oraz ich identyfikacji z wartościami ustroju, ale także ochoty ze strony władz.

— A nie obawia się pan profesor, że skutki przebudowy świadomości mogą być odwrotne do zamierzonych? Porównywanie celów zakładanych z rzeczywistością może przecież zwiększyć krytycyzm.

— Nie sądzę, by tak było. Żaden stan nie jest przecież ostatecznym, a nasz dyalekt nie polega na kryzysie celów, lecz na kryzysie sposobów ich osiągania. Trzeba więc przeciw działać tym, którym się zdaje, że można obiecać szybkość lub łatwą realizację tych celów, na przykład sprawiedliwość lub równość. Opór wobec idei rodzi się wówczas, gdy w sferze wizji tworzy się miazma. Ale też — by te cele osiągnąć — trzeba umieć je prezentować, ukazać mechanizm ich osiągania i skupić wokół nich energię społeczną. Nie ma więc innego rozwiązania jak to, by z jednej strony mieć obraz zbudowany w oparciu o idee, a z drugiej — umieć w sposób ciągły weryfikować zgodność celów założonych z realiami osiąganymi. Wreszcie — i nie jest to bynajmniej rzecz najmniej ważna — trzeba mieć także gotowość spożytkowywania rezultatów tego sprawnego w wielkiej naprawie Rzeczypospolitej.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał

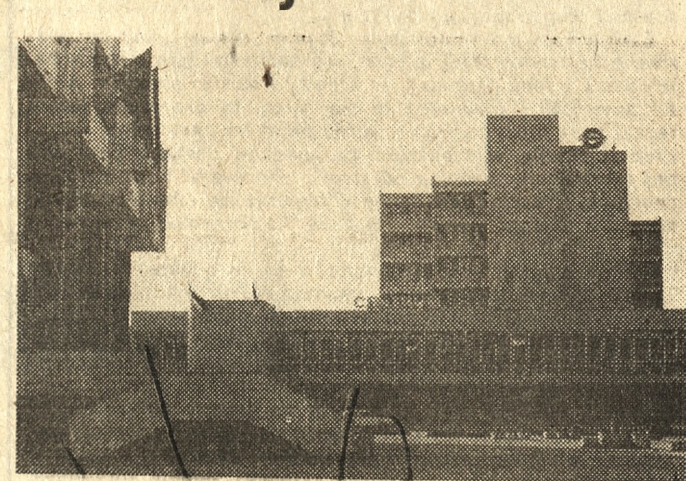
ZYGMUNT ROLA

Polakowi, który odwiedził południową Słowację, rzucają się w oczy roboty przy rekonstrukcji centrów tamtejszych niedużych miast. Niezniszczone na ogół podczas wojny, nie posiadające zabytkowych obiektów śródmieścia są, ulica po ulicy, wyburzane; miejsce domów i domków nie reprezentujących żadnych walorów architektonicznych zajmują gmachy użyteczności publicznej: centra handlowe, domy kultury, biblioteki, lokale gastronomiczne oraz budynki mieszkalne stwarzające lokatorom o wiele dogodniejsze warunki bytowania niż dawne obiekty.

Tak dzieje się na przykład w mieście Trnava, gdzie pięcioletniemu odnawianiu zabytków towarzyszy radykalne uprzątnięcie ruder i zastępowanie ich nową zabudową. To samo można zaobserwować w takich miejscowościach, jak Samorin albo Dunajská Streda (na zdjęciu — fragment nowego centrum w tym mieście, łączącego harmonijne funkcje mieszkalne z usługowymi).

Trudno się oprzeć wrażeniu, że metoda działania, zastosowana przez władze słowackie, jest racjonalna: nowoczesność, służąca lokalnym społecznościom wkracza tu do centrów miast, podnosząc nie tylko ich funkcjonalność, lecz także poprawiając ich urbanistyczne oblicze. Pokonuje się

Inaczej niż u nas

Fot. — György Gyökeres

jakoś opory mieszkańców i kwestie prawne. Powstają nowe ośrodki, zabudowywane planowo.

Inaczej dzieje się u nas. W Polsce — abstrahuje od obecnych ograniczeń inwestycyjnych — niezabytkowe, albo wręcz ruderowe układy domów i ulic miasteczek, czy niedużych miast — są z reguły nienaruszalne. Dochodzi do karykaturalnych zjawisk: dawny rynek i kilka sąsiednich uliczek z parterową albo pię-

trową zabudową mają pełnić funkcje śródmieścia dla wzniesionych w oddali, gdzieś w polu, osiedli. Dotyczy to nawet niektórych ośrodków awansowanych w roku 1975 do roli stolic województw (przykład klasyczny: Biała Podlaska).

Nie zwykliśmy w Polsce — choć deklaracji w tej kwestii co niemiara — zbyt chętnie korzystać z sąsiedzkich doświadczeń. A warto i trzeba.

(wp)

Kontakty międzynarodowe, turystyka owocują nie tylko udanymi trasami, czy też niezapomnianymi wrażeniami. Bar dzo często dochodzi także do kontaktów, po których... przybywa nam obywateli.

Cóż ma robić Polka, gdy zostaje z dzieckiem, a zobowiązany do placenia alimentów jego ojciec przebywa za granicą?

Poszkodowane dziewczyny starają się na własną rękę dojść do sprawiedliwości, to jest zmusić ojca dziecka do placenia alimentów. Piszą więc do konsulatów, ambasad, polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, innych ministerstw. Bez skutku.

Sędzia Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu, Gabriela Gorzan, która zajmuje się tego typu problemami, sprawy alimentów zagranicznych dzieli według krajów, w których przebywają osoby zobowiązane do placenia.

Pierwsza grupa państw, to kraje, które są kontrahentami umów dwustronnych z Polską, zawierających postanowienia o wykonywaniu

wzajemnych orzeczeń, w tym również alimentacyjnych. Są to wszystkie europejskie państwa socjalistyczne, a także Francja, Algieria, Grecja, Mongolia, Maroko i Austria.

Osoba uprawniona do alimentów składa wtedy wniosek do właściwego sądu zagranicznego za pośrednictwem sądu rejonowego w swoim miejscu zamieszkania — o skierowanie wyroku do wykonania. Pamiętać trzeba, by wnioskodawczyni nie ukrywała, gdy znała, adresu dłużnika, gdyż może to utrudnić lub wręcz uniemożliwić późniejsze ściąganie alimentów na podstawie wydanego w takich warunkach wyroku.

Inna jest sytuacja, gdy dłużnik zamieszkuje w państwie, które jest sygnatariuszem konwencji nowojorskiej z 20 VI 1956. Konwencja ta podpisało 40 państw — obok Polski między innymi: Francja, RFN, Szwecja, Włochy, Austria, Wielka Brytania, Belgia, Dania, Węgry, Hol-

andia, Hiszpania, Jugosławia, CSRS, Algieria.

Postępowanie o alimenty na mocy konwencji jest uproszczone. Sygnatariusze wyznaczyli organy przyjmujące wnioski osób uprawnionych i organy wnioski te przysyłające. W Polsce organami przysyłającymi są sądy wojewódzkie. W postępowaniu na

Alimenty z zagranicy

mocy konwencji nie jest bezwzględnie wymagany do dochodzenia roszczeń alimentacyjnych wydany przez sąd polski wyrok, ustalający wysokość alimentów. Polski organ przysyłający przekazuje wniosek wierzycieli, zamieszkujących w PRL do organu przyjmującego państwa, na którego terenie dłużnik przebywa, w pierwszej kolejności o ugodowe załatwienie sporu. Sprawy przesyłane przez Sąd Wojewódzki w Poznaniu w 80 procentach są załatwiane

ugodowo. O ile nie dojdzie do ugody, na mocy udzielonego pełnomocnictwa pozywa się sprawcę o alimenty przed sądem zagranicznym, jak również przeprowadza egzekucję wyroku. Postępowanie takie, poza kosztami tłumaczeń pism, jest dla wnioskodawcy bezpłatne.

Należy jednak pamiętać o

tem, że pewne państwa, które są sygnatariuszami umowy dwustronnej z Polską, bądź sygnatariuszami konwencji nowojorskiej, mają prawa oparte na systemach religijnych, jak na przykład Algieria czy Maroko. Prawa te nie dopuszczają alimentów dla dzieci pozamałżeńskich. W takim przypadku podjęcie starań o alimenty jest najczęściej bezskuteczne, ponieważ w razie braku dobrowolności świadczenia ze strony dłużnika, sądy tych państw

odrzucają żądanie o alimenty jako niezgodne z ich wewnętrznym porządkiem prawnym.

Trzecia grupa państw, które wchodzi w rachubę przy egzekwowaniu alimentów z zagranicy, są kraje, które nie mają z Polską umowy dwustronnej oraz nie są sygnatariuszami konwencji nowojorskiej. Do państw takich należą między innymi USA, Kanada i Australia.

W takiej sytuacji, mimo posiadania przez wierzycielkę polskiego wyroku alimentacyjnego, jego wykonanie na terenie tych państw jest niemożliwe. Wyrok taki nie ma bowiem żadnej mocy na terenie tych krajów. Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych w tych krajach można prowadzić na własny koszt i ryzyko przed sądami tych państw.

W ostatnim czasie jest coraz więcej podobnych spraw pomiędzy Polakami, którzy są rozdzieleni. Cóż ma wtedy robić na przykład mieszkanka Poznania, której mąż nie

powrócił z Francji i nie płaci alimentów na dziecko? Ponieważ Francja jest kontrahentem umowy dwustronnej z Polską i sygnatariuszem konwencji nowojorskiej, drogi są dwie. Albo polski wyrok zostanie wykonany we Francji na zasadzie umowy dwustronnej, albo też sprawa zostanie załatwiona ugodowo na mocy konwencji.

Sędzia Gabriela Gorzan w ubiegłym roku przekazała za granicę siedem razy więcej wniosków w tego typu sprawach niż w 1982 roku. Notuje się więc ich wzrost. Trudno tutaj cokolwiek rzec.

Przy tej sposobności nasuwa się myśl, że najbardziej wskazane byłoby uregulowanie spraw alimentacyjnych, może w formie zabezpieczenia ich przed wyjazdem ojca dłużnika za granicę, bowiem są państwa — w których ustawodawstwa są mniej korzystne dla uprawnionych do alimentów osób, przebywających poza ich granicami.

KAZIMIERZ BRZYTAKI

Praca

Fachowiec w gumie + walcowanie podemnie prace. Oferty 36910g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rencistę — emerytkę do pracy na overlock przyrząd. Hattopis, Polna 15, tel. 423-27. 36530g

Pracującą dyktanta, emerytę lub rencistę. Małeckiego 21. 36853g

Fabryka przy wyrobie galanterii papierniczej, tańdrudzie. Poznań, ul. Tatarska 8. 36897g

Peszykule pomocy domowej, szyci w tygodniu, tel. 23-01-88. 36812g

Pracującą szalupniową, prostą szyci. Oferty 36898g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracującą do szlaku kra- wędzowego rencistę lub emerytkę na 1/2 etatu. Oferty 36853g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Reparerka przyjmie pra- cę do domu. Oferty z po- daniem warunków 36849g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracującą ucznia — za- kład samochodowy Poz- nań Górczyn, Stegowska 24. 37155g

Ceramicy lub producenci w gipsie, posiadacze wzo- ry i formy atrakcyjnego artykułu rynkowego, po- dejmą współpracę lub in- ne propozycje. Oferty 37156g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracowników do ogro- dniczych prac. Wskowski, Poznań, Michała 100. 37103g

Zakład mularski przy- jmie rencistę, emerytę w zawodzie mularza. Tel. 32-80-42 wieczorem. 37073g

Wdowa bardzo uczciwa do lekkich prac domo- wych w zamian za miesz- kanie do udogodnienia. Oferty 37158g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Posiadam samochód cie- śnawy 5 ton — podejmę współpracę z firmą po- lską lub przyjmę inną pracę. Oferty 37170g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

W zawodzie szklarz — krojący emerytów i ren- cistów zatrudni od zaraz Zakład Produkcyjny „Płastas” Kostrzyn Wlkp. ul. Powstańców Wlkp. 30. Informacje, tel. 33-38-38 dojazd PKP lub PKS. 37189g

Peszykule wspólnika mi- strza złotnika do otwa- rania zakładu — 50 km od Poznania. Oferty 37193g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zatrudnię w gospodar- stwie ogrodniczo-pieczar- karskim. Poznań, Spławie 43. 37196g

Potrzebna samotna pa- ni do prowadzenia domu na uczciwego emeryta i opie- ki nad chora matką — staruszka, okolice Wol- kowa. Warunki mate- rialne, utrzymanie, miesz- kanie bardzo dobre. Oferty 37201g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracownicy emeryci, ren- cisci potrzebni do pra- cowni krawiectwa lekkie- go. Tel. 20-61-82 po- godz. 16. 37208g

Solidnego flakarza — emeryta lub rencistę przyjmie. Osiedle Bolesła- wa Chrobrego 11C m. 116. 37072g

Potrzebna pomoc domo- wa 2x w tygodniu. Oferty 37003g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nauka

Kto nauczy języka nie- mieckiego. Przeźmierowo, okolice. Oferty 36919g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mgr sztuki — udziela lekcji fortepianu, tel. 87-86-42. 36782g

Niemiecki — korepetycje, przygotowanie do egz- aminów. Tel. 33-00-37. 36846g

Udzielam lekcji fortepia- ni, rytmiki, teorii muzy- ki. Oferty 36909g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kto szybko nauczy nie- mieckiego. Oferty 36560g z adresem, telefonem — Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Uczę angielskiego, tel. 400-09. 36564g

Lekcje niemieckiego — tel. 406-16. 36576g

Lekcje fortepianu. Tel. 33-02-38. 37197g

Kupno

Kupie maszynę do waty cukrowej. Sieraków. O- kreg Wieleński 2B. 36394g

Krylant powyżej 1,5 ka- rata kupię. Oferty 36916g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie kupię taśmę alu- minową 25 x 8,25 lub 22 x 8,25 mm. Tel. 88-25-29. 36902g

Kupię starożytny mat- rial sukienkowy, tel. 87-34-60. 34235g

Kupię wagę osobową au- tomatyczną. Tel. 432-38. 36810g

Kupię nową kuchnię. Gdańsk lub inną. Tel. 87-38-30. 34284g

Kupię zagraniczną spaco- rowkę. Tel. 88-03-08. 36928g

Kupię materiał sukien- kowy, zagraniczny. Tel. 87-38-30. 36927g

Kupię nową pralkę auto- matyczną. Tel. 87-38-30. 36927g

Kupię pralkę automa- tyczną, zamrażarkę lub dużą lodówkę, maszynę do pisania. Frackowiak, Ufańska 16 m. 5. 36832g

Kupię zestaw wypoczyn- kowy „Albin” w pluszu, nowy. Oferty 36441g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Prasownicę elektryczną. Oferty z ceną 36825g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Materiały sukienkowe. Oferty 36833g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Stebnowkę LZ3 zdecydo- wanie kupię. Oferty 36843g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Aparat „Horsyont” kupię. Tel. 402-18. 36974g

Kupię opony 820x15 no- we i do protektorowania. Tel. 77-77-27. 36841g

Kupię wagę sklepową. Tel. 401-16. 36873g

Kupię wiatrowskę sporo- towa kaliber 4,5. Oferty 36860g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię tkaniny sukienko- we. Poznań, Długa 5 m. 4. 36890g

Zamienię wannę 170 na 140 lub kupię, tel. 87-86-92. 36891g

Kupię białe kafelki. Tel. 451-15. 37100g

Cegły szczerbówkowe. Oferty 36716g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię wannę białą no- wą 170 lub 160, tel. 54-606. 37040g

Sprzedaj

Dywan — Małeckiego 13 m. 5. 37463g

Radmor 5 wskaźników Dynamic Speaker Tuner plus wzmacniacz 40 W, szafka rustikal, tel. 33-14-06. 36730g

Sprzedam motorynkę przebieg 100 km. Poznań, Osiedle Manifestu Lipco- wego 20 m. 9 po godz. 17. 36850g

Sprzedam garaż blaszany, ocieplany. Tel. 534-20 godz. 9-18. 36837g

Maszynę dziewiarską dwupływową — nowa. Akordione 60 basowy, tel. Buk 300. 36946g

Video VHS Pal — Secam — nowe. Osiedle Jagiel- lońskie 12 m. 77. 36947g

Sprzedam działkę rekrea- cyjną 320 m² w polowie zagospodarowaną ul. Złotowska. Oferty 36948g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazyjnie sprzedam kom- pletne oprzyrządowanie do produkcji uniwersal- nych podnośników samo- chodowych. Oferty 36952g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam segment miod- ziołowy z szafy (zielony). Poznań, Os. Kraju Rad 35 m. 2. 36959g

Z powodu likwidacji za- kładu sprzedam różne tkaniny krajowe i zagran- iczne. Poznań, Osiedle Manifestu Lipcowego 20 m. 9 po godz. 17. 36960g

Odstepie ogród działko- wy. Swierczewo, tel. 32-07-27, niedziela od 15. 36913g

Sprzedam maszynę do pi- sania, tel. 320-706 godz. 16-20. 36920g

Sprzedam damski złoty zegarek Omega. Oferty 36944g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam kamerę 165 mm Pentaflex 16. Oferty 36929g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lakier samochodowy zie- łony oraz używany tele- wizor Beryl, tel. 86-52-78. 36473g

Maszynę krawiecką, sto- ly, manekiny, inne, tel. 588-32 po godz. 16. 36446g

Dywan zagraniczny 2x3, 2,5x3,5. Osiedle Jana III Sobieskiego 32 m. 7. 36448g

Dachówka karpiówka, bia- ła cement, terakona pła- skowiec sprzedam. Oferty 34435g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dywan belgijski 2x3, tel. 406-16. 36576g

Wzrosty nowe szafki 100 gry 3, tel. 53-25-23. 36922g

MSH-101, TSH-25, WS-806, ul. Porannek 126 m. 8, godz. 18-19. 36918g

Sprzedam skóry z nutrii. Września, tel. 631-97. 36517g

Sprzedam opony i koła hamulcowe Mercedes, tel. 834-77. 36516g

Sprzedam nową maszynę dziewiarską Veritas 350. Srem, ul. Poznańska 28 m. 16, tel. 49-86 godz. 8-12 od wtorku do piat- ku. 36526g

Lódzi Orion, dwa nowe kompletne tunele foliowe 4,5x30 sprzedam. Oferty: 78-326 Złocieniec, skrytka 12. 36527g

Kredens XIX wiek 2,20 m uwieńszony dużym lu- stem oraz parawan sim- lerski z haftami. Oferty 36537g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam wirówkę, tel. 612-80. 36931g

Maszynę Singer lub pra- kę automat sprzedam na zamrażarkę względnie sprzedam, tel. grzeszcz- ciowy 32-02-46. 36557g

Dywan belgijski 2x3 m sprzedam, tel. 86-47-68. 36574g

Kanapotapeczan, stół o- krągły, materas i zegar stojący. Oferty 36601g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Altus 100 W nowe, tel. 120-756. 36703g

Okazyjnie sprzedam no- wy kołuch damski szczy- pły do 170 cm, ul. Po- chyla 7 (Starówka). 36703g

Sprzedam nowe Rubi- na, tel. 593-54. 36703g

Springer — spaniele ro- dowodowe sprzedam — giełda i marca 1984. 36718g

Sprzedam maszynę do pi- sania Optima z dużym walcem, ul. Ratajczaka 36 m. 86 V wejście w podwórzu. 36717g

Sprzedam tanio atrakcyj- ny biały kołuch dam- ski joraz nowa sukien- ka szluga z zachodniej ko- rony. Osiedle Wielkiego Października 13C m. 38. 36948g

Obracaki 322. Oferty 36954g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Ladny dywan 175x245, Os. Lecha 122 m. 3 godz. 16-19. 36908g

Rozsądę pomidorów. Lu- boń, Lipowa 46. 36908g

Mielosiankę, Lódzi 80" koczke, wykładzinę po- dogową, Tel. 499-30. 36988g

Sprzedam pralkę automa- tyczną, lodówkę Silesie, maszynę Łucznik. Oferty 36928g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wapno hydratyzowane, gipsowywaz, kuchenne gazowe zamienie na bu- tie gazowe lub sprzedam. Tel. 77-09-73. 36934g

Maszynę — produkcja wa- ty cukrowej. Tel. 648-35. 36975g

Sprzedam kompresor 52P 145 16 kW, tel. 717-26. 36901g

Atrakejina, elegancka, RFN-owska sukien- ka szluga, welon — na bony PeKaO sprzedam, tel. 473-56. 36604g

DDPA-50 z przyrządem do cięcia listów, tel. 717-36. 36602g

Warchaki do sprzedaży w ciągu całego roku ofer- uje Gospodarstwo Rolne: Bobrowicz, Białawie 27 gmina Grodzisk Wlkp. 36782g

Nowa automatyczna pra- kę czeska sprzedam. Oferty 34925g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Owczarki niemieckie szczeniata sprzedam. Ki- cin, Poznańska 30. 36957g

Sprzedam strugnice (Ga- wy stolarskie) Oferty 36755g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam zamrażarkę du- żą, Mors 222 oraz pralkę wiertnikową. Oferty z ceną 36739g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Maszynę dziewiarską dwi- pływowa Veritas, tel. 33-34-31. 36770g

WS-403 1 x 46 W gramofon — dynamic Speaker, kolor metalik + regał kolumny Altus 106 braz, tel. 458-22 po 17. 36778g

Sprzedam całość MSH-101, WS-803, Faust 206 3, G 80-10, kolumny 2G 87P, tel. 458-22 po 17. 36777g

Sprzedam magneloid VHS-JVC, duża wieża Diory + Daniela + Sza- rżacz, Osiedle Czarowa- ków 1 m. 30. 36739g

Przedsiębiorstwo do produk- cji mebli parkanowych, ma- szyn do pisania, ul. Na- ramowicka 244. 37125g

Dywan, magnetofon ZK 246, basia, kawa, tanio sprzedam, tel. 33-22-30. 37131g

Tapasam — tel. 409-30. 37134g

Sprzedam cebulę frezji wielokwiatowej „Auro- ra” do przygotowania lub preparowane. P. Krajca- ka, Wiosciejewe 51, 63-132 Mch. Informacje, tel. poznański 751-62 w godz. 8.30-7.30. 37135g

Sprzedam sygnalizację, sta- bardzo dobry oraz kana- potapozan. Tel. 791-262. 37136g

Kury młode od 7 młodzi- cy. Naramowicka 26 godz. 12-17 sobota. 37138g

Sprzedam sadzonki pomi- dorów, szope budowlana ocieplana 5 x 6 m, cyklina- rskie do parkietu, Wiry K. Poznań, ul. Polna 34 Stachowski. 37139g

Sprzedam rozsądę pomi- dorów Vitrona doświadcza- na. Karmier, Danielowski, Skórzewo, Poznańska 33. 37141g

Sprzedam ciąglik C-330 po kapitalnym remoncie, szopowiaższkie i ładowacz. Kosowo 14 gm. Czerwie- lewo. 37142g

Sprzedam pralkę automa- tyczną, nową. Oferty 37150g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam korek. Oferty 37154g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pianino sprzedam, tel. 449-46. 37160g

Dalmatyńczyk — szcze- nięta rodowodowe. Tel. grzeszcz, 618-54 po godz. 17. 37177g

Sprzedam C 330 przyczep- nie niska, kombajny „Vi- cie” Marzenia 27 k. Września. 37178g

Okazyjnie sprzedam urza- dzenia do produkcji sztucznych kwiatów z pa- pieru. Oferty 37213g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam magnetofon M 532 SD radio „Faust”. AS 2068 Poznań, Woźna 18 m. 4. 37218g

Sprzedam mohaw. Pila, tel. 335-05. 37226g

Tunel foliowy z rurami ogrzewany. Ekotind, Ko- walski, ul. Obocznika 25. 37218g

Sprzedam jersey na mo- haw. Oferty 36873g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam telewizor Ru- bin C-202 kolor, gwaran- cja, dywan zachodni 2 x 3, 3 x 4, atrakcyjna radio samochodowa z odtwarzaczem. Chwałkowskiego 18 m. 1. 36878g

Klej do mozaik. Tel. 635-33. 36868g

Skrzynię biegów 136P, Os. Rusa 114 m. 2. 36898g

Zamrażarkę 210 l. nowa. Oferty 36740g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam japoński: mini- odtwarzacz, radio-magne- tofon, waga Marka, Prądyńskiego 48 m. 7. 36747g

1 satk nowych żelazek do wafli Skrzyżów wol- rzemowski. Tel. 377 po 16. 36753g

Rozsądę pomidorów do- świadczenia sprzedam. Kleiber Mosina Strzelec- ka 90 tel. 348 lub 465. 36872g

Doświadczenia rozsądę pomi- dorów i ogorków sprzedam 25 m² działka, Opalenica, Wyzwolenia 73 tel. 340. 34020g

Sadzonki pomidorów i ogorków wielu odmian pod osłoną do polowy kwiecień oraz podwoje do pieca WSO — 80 prze- dam. Zdzisław Berthold Nietajkowsko, Polna 7, Smigiel 303. 34379g

Nowa automatyczna pra- kę czeska sprzedam. Oferty 34925g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Owczarki niemieckie szczeniata sprzedam. Ki- cin, Poznańska 30. 36957g

Sprzedam strugnice (Ga- wy stolarskie) Oferty 36755g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam zamrażarkę du- żą, Mors 222 oraz pralkę wiertnikową. Oferty z ceną 36739g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Maszynę dziewiarską dwi- pływowa Veritas, tel. 33-34-31. 36770g

WS-403 1 x 46 W gramofon — dynamic Speaker, kolor metalik + regał kolumny Altus 106 braz, tel. 458-22 po 17. 36778g

Sprzedam całość MSH-101, WS-803, Faust 206 3, G 80-10, kolumny 2G 87P, tel. 458-22 po 17. 36777g

Sprzedam magneloid VHS-JVC, duża wieża Diory + Daniela + Sza- rżacz, Osiedle Czarowa- ków 1 m. 30. 36739g

Sprzedam miniat. wieżę (Diora) nową, Garnerska 2 m. 9. 37511g

Dywan belgijski 2x3, Tel. 32-46-20. 37509g

Sprzedam Fausta. Lesz- czyńska 18. 37246g

Samochody

Sprzedam PF 125 (1984). Tel. 20-64-32 wieczorem. 36928g

Sprzedam gądnik do Opla Kadetta 1973 pol. 1100. Tel. 590-92. 36951g

Opony do Mercedes no- we sprzedam. Tel. 20-25-05. 36961g

Sprzedam Volkswagena 1200 Sieraków Wlkp. Dwor- cowa 17. 36966g

Zastawę 1000p w dobrym stanie (1979) sprzedam. Oferty 36879g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam malucha — odbior Polmohyby. Oferty z ceną 36813g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię Fiata combi — idealny stan — na malu- cha, Seinańska 78. 36882g

Sprzedam Syrene 105L przebieg 5 tys. km. Mro- na, ul. Kokoszyńska 1. 36854g

Fiata małego — 1981 za- mienię na Poloneza w roz- liczeniu bony PeKaO. Oferty 36855g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Fiata 125p rocznik 76. Tel. 20-07-00. 36890g

Zamienię Fiata 180p od- bior Polmohyby na nowo- go Fiata 125p za dopłatą. Oferty 36888g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię Fiata 125p najche- niej combi ewentualnie Skoda w rozliczeniu ma- lucha nowy. Tel. 22-07-12 lub oferty 36889g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poloneza 1961 zamienię na nowego Fiata 125p lub na ciąglik Zetor 701 za uz- godnieniem. Gostyński Kalwy 64-320 Buk. 36890g

Sprzedam Fiata 125p — listopad 76 w dobrym sta- nie. Suchy Las 62-002 ul. Bogusławskiego 18 m. 3 tel. 180 — 602 wewn. 32. 36827g

Sprzedam Fiata 1300 (1974) Mosina, Grabowa, Wojcie- chowski (ogrodnictwo). 36927g

VW 1600 TL sprzedam. Tel. 32-22-30. 37130g

Sprzedam Stara A 24 Poz- nań, ul. Zegocińskiego 22 po godz. 16. 37162g

Sprzedam Ładę 1500 S ciemny granat. Kópas, Dopiewo, ul. Wiekowska 18, tel. 69. 37181g

Sprzedam Fiata 126p rocznik 1976 Murowana Gólinka, Mińska 3. 37200g

Sprzedam skrzyniowy Stara 25 Dojazd 30 bl. 4 m. 1 Piotrowski. 37204g

Sprzedam katosierę Syre- ny 104 z tapicerką. Oferty 37205g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zastawę Mediteran, blot- niki tylnie, drzwi sprze- dam. Poznań, ul. Kolskie- go 28. 37074g

Sprzedam, zamienię Fiata 126 (1981) na nowego malucha. Tel. 77-04-56 po godz. 16. 37146g

Sprzedam Syrene 105L (1976) — tanio, Luboń, ul. Cieszkowskiego 3 m. 1 (przy dworcu PKP). 37164g

Nyse 1978 sprzedam. Os- edle Chrobrego 11C m. 226. 37063g

Sprzedam Syrene 105 rok prod. 1978 Poznań Sa- macha 18 m. 2 po godz. 18. 37249g

Trabant combi, skiadak sprzedam. Tel. 20-17-00. 37006g

Sprzedam lub zamienie Moskwicza 412 tel. 48-06-89. 37009g

Mini wieża, tel. 30-30-47. 37088g

Sprzedam szafę 3-drawio- wa z witrażem i komode- dą. Szafkę do zlewozmy- waka. Tel. 790-197. 37055g

Sprzedam Syrene 105L 1981 r., tel. 86-03-00. 37041g

Sprzedam Syrene 105L 1981 r., tel. 86-03-00. 37041g

Sprzedam pralkę automa- tyczną nową. Oferty 37084g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nową maszynę do szycia Łucznik 451. Oferty z ceną 37021g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M 8010, ZG 30 W 8 cm, tel. 33-39-38. 36999g

Sprzedam lodówkę Don- bas — nową. Oferty z ceną 36998g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Flisak 20 m² sprzedam. Oferty 37379g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam pralkę automa- tyczną nową. Oferty 37084g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam nową maszynę do szycia Łucznik 451. Oferty z ceną 37021g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M 8010, ZG 30 W 8 cm, tel. 33-39-38. 36999g

Sprzedam lodówkę Don- bas — nową. Oferty z ceną 36998g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Flisak 20 m² sprzedam. Oferty 37379g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam miniat. wieżę (Diora) nową, Garnerska 2 m. 9. 37511g

Dywan belgijski 2x3, Tel. 32-46-20. 37509g

Sprzedam Fausta. Lesz- czyńska 18. 37246g

Sprzedam miniat. wieżę (Diora) nową, Garnerska 2 m. 9. 37511g

Dywan belgijski 2x3, Tel. 32-46-20. 37509g

Sprzedam Fausta. Lesz- czyńska 18. 37246g

Torna — centrum, wia- snościowe, 48 m², telefon, zamienie na Poznań z do- platą. Oferty 36882g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienie mieszkanie 2- pokojowe przy ul. Rolnej na podobne Winogrody, Piatkowskiego z pracownikiem HCP. Oferty 36970g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Uwaga: zamienie kawa- lerkę na Bonnie ndwa budownictwo na trzy, czteropokojowe w nowym budownictwie za dopłatą, może być płatną w bonach PeKaO. Oferty 36789g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuje pokoju lub ka- walerki. Oferty 36807g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pilnie sprzedam willę z ogrodnictwem częściowo do wykonczenia. W rozlicze- niu mieszkanie M-2, M-3 lub za gotówkę. Osiedle Plewiska, ul. Polowa 61 godz. 13-19. 36840g

Mieszkanie własnościowe 30,6 m² M-2 (2 pokoje) (możliwość wynajęcia do datkowego lokalu na pi- che rzemiosło) Osiedle Rusa sprzedam za bony PeKaO. Poważne oferty z ceną 36800g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie 2- pokojowe z garażem. Oferty 36763g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomość

Sprzedam działkę budo- wianą uzbrojona o pow. 628 m² z domkiem gospo- darczym w Mosinie. Oferty 37144g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Segment mrowy gotowy kupię. Rozliczenia dwa mieszkania, letniak ogród- kiem. Fiat 126p. Oferty 37157g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom w stanie surowym w Obornikach. Uściłkowsko (folwark 81). 37073g

Kupię część wili, szere- gowiec, 1/2 bliźniaka. Oferty 37002g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienię segment szere- gowca na Górczynie na duże mieszkanie willowe, 1/2 bliźniaka lub inne. Oferty 37004g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam segment na Swierczewie. Oferty 37005g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wynajmę firmie polonij- nej dom mieszkalny (400 m²) z wygodami wraz z pomieszczeniem magazy- nowym 300 m² w miejscow- łości letniskowej, Jan Se- roka, Kaliska 8a, 62-100 Wągrowiec, tel. 21-340 po- godz. 16. 37028g

Sprzedam willę 15 km od centrum Poznania — do wykończenia. Oferty 37026g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działki budowlane pod bliźniaki w Mosinie sprze- dam. Oferty 36845g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam parcelę 1183 m² z prawem zabudowy. Mi- nikowo, tel. 32-01-80 godz. 18-20. 36938g

Sprzedam działkę budow- laną w okolic Szamotu- ł, tel. 516-48. 36760g

Sprzedam komfortowy dom (granica Poznania), tel. 516-48. 36761g

Pilnie sprzedam domek jednorodzinny nowy pię- trowy całokwint podpiw- niczony ogród 800 m². Mi- nimum połowa w bonach PeKaO — Puszczkowo. Oferty 36938g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię pół bliźniaka, szere- gowiec, domek jedno- rodzinny, w rozliczeniu M-4 Winogrody. Oferty 36988g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Leszno — centrum, dom sprzedam. Okazyjnie mie- szkanie 3-pokojowe kom- fortowe wolne. Strych do zabudowania. Oferty 36856g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę budow- laną 570 m² zaawansowa- na budowa bliźniaka (1/2 połówka) siła, woda miel- ska z budynkiem gospo- darczym do zamieszkania. Sommerfeld, ul. Wo- dna 8a, Murowana Gólinka. 36738g

Kupię dom z wozem- tem (ciepła rzemiosło) lub z możliwością pobudowa- nia wozem. W rozli- czeniu ewentualnie me- szkanie z garażem. Oferty 36764g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przedsiębiorstwo Zagraniczne

ZAKUPI lub WYDZIERZAWI

działkę budowlaną

z prawem zabudowy warsztatowej

o pow. 1500 m²

na terenie miasta Poznania.

Oferty 36794g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Praca
Pomoc domowa niepaląca, czysta, uczciwa z referencjami do 2 osób na bardzo dobrych warunkach potrzebna. Promienista 15. 37848g

Pracownik na gospodarstwo potrzebny. Warunki pracy i płacy bardzo dobre. Lewandowicz Poznań Pokrzywno 14. 37491g

Emerytów, rencistów towarzyszy, ślusarzy, szlifiarzy, spawaczy oraz pracowników fizycznych przyjmuję. Ul. Świerczewskiego 113a — warsztat. 37740g

Przedsiębiorstwo Zagraniczne zatrudni uczennice w zawodzie dzielnicy i chałupniczek do szycia swetrow. Tel. 67-65-81 godz. 9-14. „Pole Star”. Osiedle Plewiska, ul. Andrzejewskiego 28. 37586g

Pracownia złotnicza przyjmie do pracy rencistów. Poznań, Budziszynska 56. 37601g

Przyjmę chałupnictwo oprócz szycia. Oferty 37264g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę pomoc domową
na stałe — warunki materialne dobre, telefon 132-219. 37435g

Pracę do domu przyjmę.
Oferty 37463g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Inżynier informatyk po studiach szuka pracy. Oferty 37468g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zakład rzemieślniczy zatrudni rencistów, emerytów do mycia okien. Oferty 37529g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Młody mężczyzna, wszechstronny i sumienny podejmie ciekawą pracę. Oferty 37495g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rencistów do prac w ogrodnictwie przyjmę. Obornicka 348. 37612g

Emeryta, rencistę przyjmie Zakład Murarski, tel. 231-038. 39262g

Zakład przyjmie murarzy i pomocników, rencistów, tel. 77-82-07. 37476g

Nauka
Korepetycje — rosyjski, tel. 77-64-06. 37263g

Udziałem korepetycji z matematyki, tel. 22-13-19. 37276g

Korepetycje fizyki, matematyki, tel. 20-65-88. 37284g

Kupno
Sekretaryk, szafę antyk kupię. Oferty 37520g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię wtryskarkę poziomą do 30 gr z zamykaniem ręcznym, tel. 67-92-99 po godz. 18. 37499g

Opone do Syreny, tel. 590-92. 37537g

Kupię pilarkę spalinową i strugarkę grubościówkę może być uszkodzona lub do remontu. Wiadomość Czarnków tel. 25-62 w godz. 9-17. 37490g

Kupię sztruks, tel. 566-68. 37580g

Kupię materiał sukienkowy. Poznań Szczepankowo, ul. Stewnicka 3a. 37589g

Kupię materiał sukienkowy frote, boucle oraz inne. Oferty 37592g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedaję
Radiomagnetofon „Sharp” tel. 33-29-02. 36817g

Płytki łazienkowe. Tel. 22-36-09. 37351g

Sprzedam płaszcz skórzany tel. 20-08-45 po godz. 18. 37470g

Trykot zagraniczny sprzedam. Oferty 37499g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam pianino „Bechstein” i materiał ocieplany na pantofle, telefon 41-10-91. 37471g

Sprzedam pralkę automat używany, tel. 33-19-21. 37431g

Tanio sprzedam dywan zachodni 2x3, Zielniński, ul. Pogodna 47 m 1. 37540g

Sprzedam magnetowid VHS z kasetami. Tel. grzeckościowy 225-195. 37548g

Pudełki miniaturowe ro-dowodowe czarne po championach sprzedam. Telefon: Pleszew 228-47 lub Poznań 479-64. 37466g

Obrabiarka drewna: pło-wanie, heblowanie, frezowanie, szlifowanie, wiercenie, toczenie, tel. grzeckościowy 32-19-84 wyłączone do godz. 20. 36642g

Sprzedam overlock przemysłowy trzynitkowy tel. 132-460 godz. 12-14. 37432g

Blam karakulowy brzo-woy sprzedam. Dąbrowskiego 1 m 16. 37445g

Sprzedam tokarnię typ VDF 0 tocznia bez mostka 800 mm długość 1,5 mtr., garaż drewniany Warsztat ślusarski Rosnowko k/Stęszewa ul. 1 Maja 73. 37523g

Suknię ślubną elegancką wzrost 165 welon sprzedam Os Piastowskie 111 m 22 godz. 19-21. 37478g

Mebłości nowe sprzedam. Tel. 66-59-46. 37671g

Sprzedam radio + mag-netofon, adapter, stereo RFN, nowy, Grunwaldzka 54 m 1. 37630g

Video JVC. Os. Jagiel-lońskie 63 m 11. 37652g

Kotuch męski i kotu-szek damski. Tel. 22-00-93. 37862g

Mała i duża wieża 2x65 V. Rawicz, tel. 33-35. 37595g

Zestaw stereo Hi-Fi typu D 4140 2x40 W z kolumnami 70 W sprzedam. Inżynierska 3 m 10 godz. 17-19. 37659g

Telewizor Color Sony 20 cali zdalnie sterowany. Zestaw Telefunken 2x60 Studio 1. Stan idealny. Tel. 13-09-44 po 20. 37952g

Sprzedam Fausta 205 S, wzmacniacz WS 304 nowe Tel. 32-20-77. 37575g

Sprzedam akordeon Welt-meister 80 bas, wędkę — teleskop z kołowrotkiem, butlą gazową 6 kg — produkcyjny NRD, Mosina, tel. 13-25-70. 37269g

Sprzedam sadzonki cyk-lamen, tel. 67-37-78.

Nowy dywan zamienię na zamrażarkę ewent. do-placę. Oferty 37250g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Prasowalnice elektryczne nowa sprzedam, telefon 33-23-49 po godz. 16. 37582g

Tanio magnetofon kase-towy Technics, wzmac-niacz WS-304, tel. 408-30. 37273g

Organy i Wermone, tel. 438-74. 37286g

Sprzedam dywan welu-owy wzór turecki wym. 2x3 i 3,70x2,70 Os. B. Chrobrego 1 m 98. 37305g

Sprzedam okazjnie dy-wan zachodni 2x3, Chwa-liszewo 73 m 7. 37314g

Sprzedam kredens, po-mocnik, stół, 6 krzeseł (dąb) lata dwudzieste. Oferty z ceną 37538g Biu-ro Ogłoszeń Skryta 1.

Sadzonki pomidorów szklarniowych sprzeda ogrodnictwo. Przemier-owo, ul. Wysogotowska 31. 37376g

Magnetofon Grundig ewentualnie z Coloret-tem. Tel. 20-77-62. 37251g

Telewizor kolorowy Grun-dig 26 cali zdalnie ste-rowany oraz video 2000 sprzedam. Śmiełowska 3. 37438g

Samochody
Sprzedam Trabant-500 1972 po remoncie. Bara-nowo, Sioneczna 46. 3696g

Sprzedam Daclę prod. wrzesień 1983. Oferty i podaniem ceny telefonem nie Poznań 13-82-21.

Sprzedam silnik VW Golf Diesel nowy, mybą tylną do Passata. Tel. 67-91-26. 37560g

Sprzedam Forda Taunusa 2L 1980 r. w idealnym stanie, tel. 20-25-66. 37055g

Kupię VW garbusa stan dobry. Oferty 34815g Biu-ro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam nadwozie 125p — nowe oraz podłogę F-127 kpl. Koźmin, tel. 956 po godz. 17. 37642g

Sprzedam Tarpana rock-nik 1977 z przyczepą po generalnym remoncie. Oferty 37265g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Fiata 127 rocz-nik 1980, w idealnym sta-nie. W rozliczeniu może być Fiat 126p, Wrze-sień 639-60. 37714g

W dniu 1 marca 1984 r. zmarł nagle w wieku 61 lat

KAROL BIELAWSKI
przewodniczący Rady Spółdzielni KR w Środzie wieloletni, żarliwy działacz społeczny i polityczny, wzorowy rolnik, były poseł na Sejm PRL, wieloletni prezes Pow. Zw. Kółek Roln. w Środzie, były wieloletni członek Egzekutywy Komitetu Powiatowego PZPR w Środzie.

Za swą działalność wyróżniony wieloma odznaczeniami w tym Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 5. 3. 1984 r. o godz. 13 na cmentarzu w Środzie, o czym ze smutkiem zawiadamiają:

Rada SKR, Zarząd, pracownicy SKR oraz KMG PZPR w Środzie.

808-K3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 29 lutego 1984 roku, zmarła w wieku 69 lat nasza ukochana mama, teściowa, babcia i prababcia, śp.

MONIKA WALCZAK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 5 bm. o godz. 12.00 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pograżona

RODZINA
P-A, Os. Jagiellońskie 69 m 2. 792-U3

Dnia 28 lutego 1984 roku zmarła opatrzona Sakramentami św. nasza ukochana żona, siostra, bratowa i ciocia, śp.

PELAGIA CZARNECKA
z domu Lysiak

Pogrzeb odbędzie się w sobotę 3 bm. o godz. 14.25 na cmentarzu junikowskim.

Pograżony w smutku

maż z rodziną

Ul. Półwiejska 19 m 26. 759-U3pr

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 1 marca 1984 r. zmarł w wieku 51 lat były, długoletni zastępcy i oddany Poznańskiemu Przedsiębiorstwu Nasiennemu „Centrala Nasienna” Oddział Gniezno — kierownik handlowy

JÓZEF LYKOWSKI

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 5. 3. 1984 r. o godz. 15 na cmentarzu św. Krzyża w Gnieźnie.

Rodzina Zmarłego wyrazi serdecznego współ-czucia składają:

Dyrektor, POP, związek zawodowy, samorząd pracowniczy oraz pracownicy PPN „Centrala Nasienna” Oddział Gniezno. 806-K3

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Dnia 1 marca 1984 r. zmarł opatrzony Sa-kramentami świętymi

ks. FLORIAN LIEBNER
długoletni proboszcz parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Drobnie

Pogrzeb odbędzie się w Drobnie we wtorek 6 marca br. o godz. 15.00.

Księża Dekanatu
Leszno 2 37978g

Z głębokim bólem i żalem zawiadamiamy, że dnia 1 marca 1984 roku zakończył nagle swe pracowite życie, człowiek o złotym sercu, nasz kochany, nigdy niezapomniany mąż, tatuś, teść, dziadek, brat i wujek, przeżywszy lat 63

ś. + p.
JAN KOWAL

Msza pogrzebowa odprawiona będzie 4. III. 1984 r. o godz. 14.30 w kościele parafialnym w Zdzichowie. Pogrzeb po mszy.

W głębokim smutku pograżona

RODZINA
Zdzichowa 15. 37870g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 28 lutego po ciężkiej chorobie zmarł przeżywszy lat 79 nasz ukochany ojciec, teść, dziadek, pradziadek i wujek

ś. + p.
KAROL ŚCIERA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 5 bm. o godz. 11.05 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona

RODZINA
Poznań, ul. Opolska 91 m 6. 790-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 29 lutego 1984 r. zmarła po ciężkiej chorobie przeżywszy 88 lat opatrzona Sakramentami św. nasza najukochańsza mama, teściowa, babcia, prababcia, siostra, bratowa i ciocia

AGNIESZKA OLEJNICZAK
z domu Dakowska

Pogrzeb odbędzie się 6 marca 1984 r. o godz. 11.30 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżona

RODZINA
Wyjazd autobusu z domu żałoby godz. 10.30
Poznań, ul. Kościuszki 72 m 5. 39261g

Dnia 29 lutego 1984 roku odeszła na zaw-sze po krótkich cierpieniach w 73 roku pracowitego i pełnego poświęcenia życia, droga ciocia, serdeczny przyjaciel, życzliwy, szczerze oddany człowiek, dobra znajoma, śp.

HELENA KNASIEWICZ
z d. Winke

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek dnia 5 bm. o godz. 12.25 na cmentarzu na Juniko-wie.

O czym zawiadamia z żalem i niewymow-nym smutkiem

Wanda Kowalska⁹

Poznań, Os. Przyjaźni 15 m 6. 796-U3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 marca 1984 r. zmarła po krótkiej lecz ciężkiej chorobie nasza kochana matka, teści-ciova, babcia i prababcia przeżywszy lat 81, śp.

MARIA ŁAWICKA
z domu Zajdler

Pogrzeb odbędzie się 6 marca br. o godz. 12.00 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżona

RODZINA
Poznań, Albańska 179. 39260g

W dniu 1 marca 1984 r. zasnęła w Bogu pełna dobroci i poświęcenia nasza ukochana mamulka, babunia i prababcia przeżywszy lat 80

ś. + p.
MARIANNA KMIECIK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 5 marca br. o godz. 13.05 na cmentarzu komunalnym na Junikowie.

W smutku pograżona

RODZINA
Poznań, ul. Szamotulska 41. 37891g

Dnia 29 lutego 1984 roku po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
MARIANNA SZCZEPAŃSKA
z domu Mieloch

Pogrzeb odbył się 29 lutego br. na Miłosto-wie.

W smutku pograżony

maż i rodzina 37832g

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

Dnia 1 marca 1984 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła opatrzona Sakramenta-mi św. moja droga żona, ukochana mama, siostra, babcia, teściowa przeżywszy lat 58

ś. + p.
REGINA MORAWICZ

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 6 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżeni

maż z córką i rodziną 799-U3

W dniu 1 marca 1984 roku zasnął w Bogu, namaszczonej Olejami św. przeżywszy 83 lata najdroższy sercu mąż, ojciec, teść, dziadek i pradziadek

ś. + p.
JÓZEF NIEDRICH

powstaniec wielkopolski, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 5 bm. o godz. 11.15 na cmentarzu miłostowskim.

W smutku pograżona

żona z rodziną 812-U3

Dnia 29 lutego 1984 roku po długich cierpie-niach, przeżywszy lat 80 zmarła nasza naj-ukochańsza matka, babcia, prababcia, siostra

ś. + p.
MARIANNA URBAŚ
z Górnych

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 5 bm. o godz. 11.45 na cmentarzu junikowskim.

<

Sprzedaż

Sprzedam 4 opony Pirelli 650X14. Wiadomość telefoniczna. Poznań 13-24-22.

Sprzedam fabrycznie nową MZ-ETZ-250 wersja Lux oraz nową lodówkę „Silesia”. Tel. 32-08-49. 37821g

Sprzedam złote obrączki (583). Oferty 37828g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam nową pralkę automatyczną, telefon 32-33-85. 37559g

Sprzedam rozsade pomidorów Nortona Goluski. Ogrodowa 1 (za Plewiskami). 37318g

Samochody

Volkswagen 1300 stan bardzo dobry sprzedam. Ul. Bonin 2 m 7, niedziele godz. 14-17. 37711g

Sprzedam komplet foteli (wielu) Fiat 132-2000. tel. 30-70-29 od 15. 37953g

Karoserie Fiata 125 po wypadku lub inna do remontu kupię. Tel. 613-69. 37756g

Mercedes 200D 1974 r. pilnie sprzedam. Wojska Polskiego 6 m 6 po godz. 13. 37345g

Syrene 105 rocznik 78 sprzedam. Tel. 33-24-85. 37312g

Zamienie Ładę 1300 listopad 1982 na nowego Poloneza. Oferty 37509g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam karoserię Zastawy 1100p po naprawie. Informacje Skryta 1 m 10. 37467g

Sprzedam Fiata 126p rocznik 1979. Zabikowo, ul. Lipowa 44. 37524g

Kupię nową karoserię Fiata 125p. Oferty z ceną 37489g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam Zuka Diesla do przewozu mebli i cegieł C-4011. Książkiewicz, Kobylnica, Szkolna 18. 37270g

Sprzedam Passata Combi 1300 produkta 1977 r. silnik nowy 1981 r. Informacje tel. grzeźni. 202-307 po 16 Os. Tysiąclecia 6 m 12. 37313g

Sprzedam Wolę Gaz 24 po remoncie, stan bardzo dobry Nowy Tomyśl, tel. 88-20. 37378g

Lokale

Mieszkanie z wygodami potrzebne od zaraz. Pół roku może być płatne z góry. Oferty 37517g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Do wynajęcia domek gospodarczy pod Poznaniem (na warsztal). Oferty z ceną 37439g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienie M-2 na większe. Oferty 37396g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienie 2 mieszkania 58 m² i 30 m², stare budownictwo na dwa nowe pokoje. Oferty 37400g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Garaż do wynajęcia Sołacz. Oferty 37450g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Poszukuję pokoju jednoosobowego. Oferty 37546g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienie mieszkanie M-3 dwupokojowe z telefonem w Szamotułach na Osiedlu „Przyjaźni” na rownorzędne w Poznaniu. Wiadomość Poznań, Podlaska (Sołacz) 6 m 1 wtorki i środy godz. 18-20 lub oferty 37544g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kto zaufa parze studenckiej, dając mieszkanie za pełnienie obowiązków. Opinia bezwzględnie prawości, pracowitości do przedstawienia. Informacje 32-14-26. 37536g

Wrocław — centrum własnościowe 38 m² zamienie na Poznań wiadomość. Poznań, tel. 32-14-26. 37535g

Zamienimy 2 mieszkania dwupokojowe na 2 mieszkania większe. Oferty 37332g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Poszukuję ogrzewanego pomieszczenia od 25 m² tel. 32-06-89. 37530g

Pokój wynajmie młoda kulturalna urzędniczka telefon 87-21-84. 37585g

Poszukuję lokalu powyżej 60 m² na nieuczciwie rzemiosło. Oferty 37588g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienie dom czynszowy wolne mieszkanie 70 m² z ogródkiem działkowym w Szamotułach na mieszkanie w Poznaniu lub dwa jednopokojowe mogą być kwaterekunkowe. Oferty 37591g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

PRACOWNICY POSZUKIWANI

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA SZTUK PLASTYCZNYCH w Poznaniu, ul. Marcinkowskiego 29 — zatrudni:

— **PANIE** w charakterze modela.

Zgłoszenia przyjmowane będą w budynku szkoły — ul. Marcinkowskiego 29, I piętro, sala nr 111 w godzinach od 10 do 15. Telefon 575-51 wewn. 61. 719-K1

POZNANSKA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA w Poznaniu, ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 382 zatrudni: w pełnym wymiarze czasu pracy, z terenu miasta Poznania i okolic:

— **ROBOTNIKÓW** do produkcji (kobiety)

— **POMOCNIKÓW PALACZY**

Pracownicy otrzymują deputat.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Spraw Pracowniczych PSMlecz., Poznań, ul. 28 Czerwca 1956 r. nr 382, tel. 322-161. 320-305 wewn. 28. 734-K1

BIURO OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO

Oddziału Poznańskiego PTTK

Stary Rynek 90 tel. 518-39

ZAPRASZA:

P.T. Klientów

do korzystania z jego pośrednictwem

z atrakcyjnych wczasów

w miesiącach MARZEC, KWIECIEŃ

1) SZKLARSKA PORĘBA — pensjonat

2) KARPACZ — pensjonat

POLECAMY!

762-K1

Betoniarz poleca kregi studienne Ø 100, 80 blozki betonowe — realizacja odwrotna, tel. 20-55-07. 37289g

Układanie, cyklinowanie, lakierowanie, również dla sektora uspołecznionego, tel. 674-842. 36869g

Potrzebny udziałowiec do ogrodnictwa, który uzupełni brakujący wkład w gotówce. Współpraca niekonieczna. Oferty 37292g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

„Antykor” zaprasza do konserwacji podwozi i przekrojów zamkniętych, mycia i smarowania oraz zakładanie nadkoli. Jan Siekierski, Plewiska, ul. Południowa 7, tel. 20-70-23. 37228g

Mycie okien, Tel. 67-92-88. 37241g

Wzajemne w dzierżawę szklarnię. Oferty 37171g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Płytki łazienkowe ściennie, podłogowe, terakotne, farby suche, olejne, kleje, pokost poleca sklep Kostrzyn Włp. Poznańska 16. 37174g

Naprawa zegarków elektronicznych i wymiana baterii. Naprawa kalkulatorów i radiomagnetofonów „Grundig” — Okraglak — parter. Marek Siejakowski. 37182g

Subit — klej parkietowy 100 kg zamienie na chemosil, capon, Tel. 20-03-54. 37521g

Przewijam transformator wysokiego napięcia do Rubina 714 — gwarancja, tel. 790-587 godz. 8-12. 37395g

Posiadam samochód wolny czas. Oferty 38768g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Rzemieślnik poszukuje udziałowca z gotówką. Oferty 37539g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Dostawców warzyw owoców nowalijek poszukuję. Tel. 590-92 wieczorem. 37538g

Poszukuję odbiorców kurtek. Rawicka 21 (Górczyn). 37528g

Nagrobki, krótkie terminy. Krysiewicz 3 m. 6 platki i soboty godz. 16-18. 36884g

Układanie, cyklinowanie podłóg, parkietów, mozaik, tel. 325-415. 34983g

Cyklinowanie i lakierowanie Tel. 536-70. 37223g

Cyklinowanie i lakierowanie parkietów i podłóg, tel. 67-13-74. 36935g

Dezynsekcja! Karaluchy, pluskwy, mrowki, faryzary i inne teplemy rewelacyjnie skutecznym bezwonnym nieszkodliwym preparatem angielskim COOPEX — gwarancja. Rachunki tel. 22-16-82. 36984g

Dezynsekcja — tepienie karaczanów i innych owadów — środkami importowanymi o przedłużonym działaniu, tel. 77-61-43. 36621g

Posiadam pomieszczenie blisko centrum i samochod — nawiazę współpracę z rzemieślnikiem. Oferty 36999g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Nowo otwarty sklep galanterijny. Swarzędz. Os. Czwartaków 18 zaprasza. 36741g

(PAP) Amerykańska propaganda usiłuje zbliżyć kapitał polityczny na wydarzenia zachodzących obecnie na południu Afryki. Usiłuje ona powiązać rozpoczynające się częściowe wycofanie wojsk okupacyjnych RPA z Angoli i rozmowy między Mozambikiem i RPA w kwestiach bezpieczeństwa z rzekomą „pokojową misją” USA — pisze komentator agencji TASS, Siergiej Kulik. W atmosferze rozpoczynającej się w USA kampanii prezydenckiej dyplomacji reaganowskiej przypisuje się niemal że stworzenie warunków dla przyznania niepodległości Namibii, czym uzasadnia się politykę „konstruktywnej współpracy” obecnego szefa Białego Domu z rasistowskim reżimem Pretorii. Nie mógł się przy tym o przychylnych, które skłoniły niepodległe państwa afrykańskie do zgody na rozmowy ze zniechęconym przez nie reżimem Apartheidu, nie wspomina się o odpowiedzialnych za ogromne trudności ekonomiczne i społeczno-polityczne, w obliczu których znalazły się Angolska Republika Ludowa i Mozambicka Republika Ludowa. Przyczyną tego wszystkiego jest niewypowiedziana wojna, jaką w ostatnich latach prowadziła Pretoria przy poparciu Waszyngtonu, wojna która wyrzuciła Angoli straty rzędu 12 mld dolarów, a Mozambikowi — 3,8 mld dolarów. Ważną rolę w spowodowaniu tak ogromnych strat odegrały terrorystyczne bandy UNITA i tzw. Narodowego Ruchu Oporu Mozambiku, mające pełne poparcie amerykańskich służb specjalnych i RPA.

Zwraca uwagę fakt, że USA i RPA praktycznie całkowicie pomijają milczeniem problem

Komentarz Agencji TASS

Amerykańskie służby specjalne ingerują w sytuację na południu Afryki

UNITA i tzw. Narodowego Ruchu Oporu Mozambiku, demonstrując iż rzekomo nie mają nic wspólnego z tymi przestępczymi organizacjami. Tak zwane „przedstawicielstwo” Narodowego Ruchu Oporu Mozambiku w Lizbonie pospieszyło się z oświadczeniem, iż „nie jest zależne od RPA” i dlatego „żadne rozmowy między MAPUTO i Pretorią nie będą miały wpływu na działalność tej organizacji”. Bandy UNITA po rozmowach angolsko - południowoafrykańskich, uprowadziły w północno-wschodniej Angoli 77 zakładników z grupy pracujących tam specjalistów zagranicznych i dokonały wielu aktów dywersji.

Czy oznacza to, że marionetki wychodzą spod skrzydeł opiekuńców? Na pewno nie. Brytyjski tygodnik „Economist” wskazywał, że rasiści południowoafrykańscy zmienili taktykę wobec swych sąsiadów, przechodząc od polityki pałki do polityki „jedna rozmowa — dwa ciosy pałką”. Za stołem rozmów będą przy tym zasiadać biali dyplomaci, czyniący wszystko, co możliwe, by przedłużyć okupację Namibii i wciągnąć państwa południa Afryki w sieć ekonomicznej zależności od RPA, zaś ciosy pałką będą zadawać najemnicy z UNITA i Narodowego Ruchu Oporu.

Autor podkreśla, że podobnie jak w przeszłości, obecna polityka „kija i marchewki”

została całkowicie uzgodniona z Waszyngtonem. Przypomina on, iż londyński „Observer” opublikował niedawno tajne memorandum przygotowane dla prezydenta Zairu, Mobutu, z którego wynika, że na krótko przed podróżą zastępcy sekretarza USA do spraw afrykańskich, Chestera Crockera do RPA oraz do stolic niektórych państw frontowych, przedstawiciele USA i RPA mieli tajne spotkanie poświęcone destabilizacji rządu Angoli.

W spotkaniu tym oprócz przedstawicieli USA, wojskowych i pracowników służby specjalnej RPA, uczestniczyli również przedstawiciele UNITA. Omawiano tam problem dostaw z USA i RPA broni i pieniędzy dla antyrządowych organizacji Angoli, destabilizacji sytuacji w Luandzie, akcji sabotażowych w przedsiębiorstwach i w transporcie. Wkrótce po tym spotkaniu w Waszyngtonie pojawił się znów Holden Roberto — przywódca ugrupowania FNLA, które niedługo terroryzowało ludność północnej Angoli, znany ze swoich dawnych powiązań z CIA.

Z doświadczeń przywódców państw frontowych, z komentarzy prasy wynika, że państwa afrykańskie są zdecydowane doprowadzić do jak najszerszego wyzwolenia Namibii i okazać pomoc sprawiedliwej walce narodu południowoafrykańskiego przeciw rasizmowi. Stwierdza autor komentarza.

L. Janczyszyn przebywa na Kubie

(PAP) Sekretarz Komunistycznej Partii Kuby, wiceprzewodniczący Rady Państwa i Rady Ministrów, minister Rewolucyjnych Sił Zbrojnych (FAR) Raul Castro Ruz przy-

Nota protestacyjna Nikaragui

(PAP) W siedzibie ONZ jako oficjalny dokument Rady Bezpieczeństwa rozpowszechniono tekst noty wystosowanej przez ministra spraw zagranicznych Nikaragui, Miguela d'Escoto do sekretarza stanu USA, George'a Shultza.

Nota wyraża protest w związku z finansowaną, organizowaną i kierowaną przez administrację USA eskalacją agresji przeciwko Nikaragui. Dokument podkreśla, że Stany Zjednoczone, poważnie naruszając zasady prawa międzynarodowego, usiłują wprowadzić blokadę wojskową Nikaragui.

Kto wygrał wojnę o Falklandy?

(PAP) Wychodzący w Londynie tygodnik „Economist” pisze, że w czasie wojny o Falklandy w 1982 roku Stany Zjednoczone udzieliły Wielkiej Brytanii, pomocy w wysokości przeszło 60 mln dolarów; śledziły przy użyciu satelity ruchy wojsk argentyńskich i przekazywały potajemnie Londynowi okręt wojenny. Tygodnik wręcz wyraża pogląd, że Wielka Brytania nie odbiłaby Falklandów bez pomocy amerykańskiej.

Amerykanie zaczęli udzielać Londynowi pomocy jeszcze zanim brytyjska marynarka wojenna wyruszyła ku Falklandom. Była to inicjatywa amerykańskiego ministra obrony, Caspara Weinbergera.

POGLĄDY I OBSERWACJE

... byliby bardzo dobrze, aby (...) wołanie o fakty, szacunek dla rzeczywistych wydarzeń, a nieufność wobec wszelkiej gadaniny stały się powszechną.

Bohdan Czeszko

„Magazyn Rodzinny” nr 118

... po głu na 1 m, że „jeśli dwu widzi to samo, to jest i rzeczy”.

Stefan Kozicki

„Tu i Teraz” nr 8

„Jeśli brak umiaru jest rzeczywiście przywilejem młodości, to jesteśmy zapewne jednym z najmłodszych społeczeństw w Europie”.

KTT

„Polityka” nr 8

„Nikt nie będzie wydawał więcej energii, aniżeli potrzeba do osiągnięcia celu”.

Zdzisław Malicki

„Itd” nr 9

„Ten, co nie jest przyzwyczajony, ale do niej pretenduje, może dużo obiecać”.

Thadee Mularski

„Przekrój” nr 2020

... „In...”

... „czy obowiązek”.

Florian Dłużak

„Tygodnik Demokratyczny” nr 9

„Podmiotowość, to znaczy udział w decyzjach, ale i odpowiedzialność za te decyzje”.

Zdzisław Jarosz

„Odrodzenie” nr 9

Klucz do „Enigmy”

7 Dokończenie ze str. 6

ki dostarczył im niemiecką maszynę handlową do szyfrowania („Enigma”), co pozwoliło na lepsze zorientowanie się w całej zagadce.

8 grudnia 1932 r. mjr Cieszyński przekazał Rejewskiemu materiał wywiadowczy pochodzący od Francuzów (od ppłk. Gustave Bertrand, szefa francuskiego wywiadu i dekrzyptu), w którym były tabele kluczy na dwa miesiące: wrzesień i październik 1932 r. To uświadczenie ułatwiło pracę Rejewskiemu, bo znalazł w ten sposób połączenie wewnętrzne pierwszego bębna (najbardziej na prawo), który za każdym naciśnięciem klawisza obracał się.

Oto co mówi Rejewski w tej sprawie: „Wtedy, kiedy ja to dostałem, praca posunęła się naprzód bardzo szybko. Nie mogłem przysiąc, ale mi się zdaje, że już pod koniec tego roku maszyna była rozwiązana, że znane były wewnętrzne połączenia trzech bębneków i tego czwartego. Należało teraz tylko zbudować tę maszynę. (...) Robił to Palluth. Zaczęto od przebudowy maszyny handlowej...”

I tyle cytatów z artykułu R. Woyta. Pominąłem powyżej tylko fragmenty przedstawiające matematyczne i techniczne szczegóły rozwiązania tajemnicy „Enigmy”. Natomiast w drugiej części artykułu R. Woytak zamieszcza wyjątki z listów M. Rejewskiego do autora, które poszerzają wiedzę o „Enigmie” i polskich kryptologach.

Opracował
LESZEK ADAMCZEWSKI

sport-sport-sport * sport-sport-sport

Nawet trener nie wie w jakiej formie są lechici

Niedzielnym pucharowym spotkaniem z ŁKS piłkarze Lecha rozpoczną wiosenną rundę rozgrywek, w której postawili sobie za cel obronienie tytułu mistrza Polski oraz osiągnięcie jak najlepszego rezultatu w Pucharze Polski. Ambitne to cele i do ich realizacji potrzebna jest wysoka forma. A w jakiej dyspozycji przystąpią do rozgrywek lechici, tego nie wie nawet ich trener Wojciech Łazarek.

Przygotowania do wiosennej części sezonu przebiegały z pewnymi zakłóceniami. Do 1 lutego bowiem poza klubem przewidywano 7 podstawowych zawodników, którzy uczestniczyli w wożachach różnych kadr — narodowej, olimpijskiej i młodzieżowej. Po powrocie do kraju piłkarze ci różnie przechodzili okres aklimatyzacji i nie mogli od razu w pełni włączyć się do zajęć treningowych. A tych było bardzo dużo. Trener Łazarek ma odnotowane w swoim notesie 103 jednostki treningowe. W niektóre dni ćwiczone aż trzykrotnie. Lechici rozegrali 15 sparingowych meczów (w tym 9 w pełnym składzie, z udziałem kadrowców). Rzecz w tym jednak, że z wyjątkiem dwóch spotkań z Vorwaerstem Frankfurtu rywale prezentowali słabą formę, i właśnie brak konfrontacji z silnymi przeciwnikami nie pozwala trenerowi Łazarkowi na dokonanie oceny dyspozycji.

Szkoleniowiec Lecha jest bardzo zadowolony z postępów jakie systematycznie czynią młodzi piłkarze tego klubu. Zwiększa to rywalizację o miejsce w podstawowej jedenastce a to z kolei przyczynia się do większego zaangażowania wszystkich zawodników na treningach. Zdrowotnych kłopotów w

Lechu prawie nie ma. Pawlak i Jakolciewicz, którzy uskarżali się na dolegliwości po powrocie z Indii powrócili już do pełnej dyspozycji. Jedynie Kapić miał przerwy w treningach z powodu naderwania włókien mięśnia czworogłowego. Zawodnik ten wznowił już treningi, ale zdolny do gry będzie dopiero za dwa tygodnie.

Informowaliśmy już o tym, że z zespołem pożegnał się Strugarek, który przeszedł do GKS Katowice. Barwy klubowe zmienił również Małek, który w rundzie wiosennej bronić będzie barw Polonii Bytom. Skoro o transferach mowa, to trzeba wspomnieć również o Mądrachowskim. Zawodnik ten jako piłkarz Lecha odbywał służbę wojskową w Gryfie Słupsk. Po jej zakończeniu stał się ponownie członkiem kolejowego klubu. Nie będzie jednak w nim występować, gdyż przeszedł do Zagłębia Lubin. Pieniądże jakie Lech zyskał za tych trzech piłkarzy pozwoliły prawie całkowicie pokryć niedobory w klubowej kasie. Spowodowane transferami dokonanymi latem ubiegłego roku. Są jeszcze pewne drobne zaległości, lecz działacze Lecha twierdzą, że opracowany na bieżący rok program finansowy pozwoli na spłacenie wszelkich długów.

Ceny biletów na mecze rundy wiosennej będą zróżnicowane. Na większość spotkań kosztować będą 150 zł (sektor centralny) i 120 zł (sektor boczny). Na mecz z Widzewem bilety będą kosztowały 180 i 150 zł, natomiast na pojedynki z Ruchem, Górnikiem Zabrze i Pogonią 200 i 180 zł. Najkorzystniej więc aby kibice wykupili karnety na 7 spotkań za 800 zł (wł).

B. Kramer piątym bojerowcem świata

1. bm. w Krynicy na Zalewie Wiślanym zakończyli się bojerowe mistrzostwa świata. W imprezie uczestniczyło ponad 100 zawodników. Rozegrano łącznie 14 wyścigów — 10 w pierwszym dniu mistrzostw i 4 w drugim. Dwudniowe zmagania zakończyły się zdecydowanym sukcesem reprezentantów ZSRR, którzy zdobyli wszystkie medale. Zwyciężył T. Haagma, przed V. Vooremaa i M. Kuulmanem. Trzykrotny mistrz świata Amerykanin H. Bossett sklasyfikowany został na 4 miejscu.

Bardzo dobre, piąte miejsce przypadło reprezentantowi Poznania B. Kramerowi, który we wczorajszych wyścigach zajmował kolejno 5, 9, 5 i 5 lokaty.

Są to jednak rezultaty nieoficjalne, bowiem po zakończonych wyścigach zgłoszono wiele protestów, które rozpatrzone zostaną przez komisję i najprawdopodobniej do pierwszej dziesiątki zakwalifikuje się jeszcze kilku Polaków. (Jz)

Luksemburg — Hiszpania 0:1

(PAP) W towarzyskim meczu piłkarskim rozegranym w Luksemburgu reprezentacja tego kraju przegrała z Hiszpanią 0:1 (0:0). Bramkę zdobył w 65 min. Maceda.

Badmintoniści Piasta zdegradowani

Badminton jest dyscypliną sportu, która robi w ostatnich latach błyskawiczną karierę. Jeszcze niedawno odbijano lotkę tylko na plaży, a od kilku lat badmintoniści toczą rozgrywki i w gminie. Zakończono właśnie ich kolejną edycję. Tytuł mistrzowski ponownie zdobył zespół Technika Głubczyce, który wyprzedził AZS Gdańsk i Poloneza Warszawa. Niestety, wśród drużyn zdegradowanych z ekstraklasy oprócz Bolesława Bukowa znalazł się poznański Piast (wł)

Terminarz rozgrywek I ligi piłkarskiej

11 marca 1984 r.

Wisła — Lech
Ruch — Górnik Zabrze
Katowice — Górnik Wałbrzych
Pogoń — Cracovia
Śląsk — Motor
Szombierki — Zagłębie
Widzew — Bałtyk
Legia — ŁKS

18 marca 1984 r.

Lech — Śląsk
ŁKS — Ruch
Bałtyk — Legia
Zagłębie — Widzew
Motor — Szombierki
Cracovia — Wisła
Górnik Wałbrzych — Pogoń
Górnik Zabrze — Katowice

24 marca 1984 r.

Szombierki — Lech
Ruch — Legia
Katowice — ŁKS
Pogoń — Górnik Zabrze
Wisła — Górnik Wałbrzych
Śląsk — Cracovia
Widzew — Motor
Bałtyk — Zagłębie

8 kwietnia 1984 r.

Lech — Widzew
ŁKS — Pogoń
Ruch — Katowice
Motor — Bałtyk
Cracovia — Szombierki
Górnik Wałbrzych — Śląsk
Górnik Zabrze — Wisła
Legia — Zagłębie

14 kwietnia 1984 r.

Bałtyk — Lech
Katowice — Legia
Pogoń — Ruch
Wisła — ŁKS
Śląsk — Górnik Zabrze
Szombierki — Górnik Wałbrzych
Widzew — Cracovia
Zagłębie — Motor

RUNDA WIOSENNA

25 kwietnia 1984 r.

Lech — Zagłębie
ŁKS — Śląsk
Ruch — Wisła
Katowice — Pogoń
Cracovia — Bałtyk
Górnik Wałbrzych — Widzew
Górnik Zabrze — Szombierki
Legia — Motor

29 kwietnia 1984 r.

Motor — Lech
Pogoń — Legia
Wisła — Katowice
Śląsk — Ruch
Szombierki — ŁKS
Widzew — Górnik Zabrze
Bałtyk — Górnik Wałbrzych
Zagłębie — Cracovia

6 maja 1984 r.

Legia — Lech
ŁKS — Widzew
Ruch — Szombierki
Katowice — Śląsk
Pogoń — Wisła
Cracovia — Motor
Górnik Wałbrzych — Zagłębie
Górnik Zabrze — Bałtyk

9 maja 1984 r.

Lech — Cracovia
Wisła — Legia
Śląsk — Pogoń
Szombierki — Katowice
Widzew — Ruch
Bałtyk — ŁKS
Zagłębie — Górnik Zabrze
Motor — Górnik Wałbrzych

15 maja 1984 r.

Górnik Wałbrzych — Lech
ŁKS — Zagłębie
Ruch — Bałtyk
Katowice — Widzew
Pogoń — Szombierki
Wisła — Śląsk
Górnik Zabrze — Motor
Legia — Cracovia

19 maja 1984 r.

Lech — Górnik Zabrze
Śląsk — Legia
Szombierki — Wisła
Widzew — Pogoń
Bałtyk — Katowice
Zagłębie — Ruch
Motor — ŁKS
Cracovia — Górnik Wałbrzych

27 maja 1984 r.

ŁKS — Lech
Ruch — Motor
Katowice — Zagłębie
Pogoń — Bałtyk
Wisła — Widzew
Śląsk — Szombierki
Górnik Zabrze — Cracovia
Legia — Górnik Wałbrzych

3 czerwca 1984 r.

Lech — Ruch
Szombierki — Legia
Widzew — Śląsk
Bałtyk — Wisła
Zagłębie — Pogoń
Motor — Katowice
Cracovia — ŁKS
Górnik Wałbrzych — Górnik Zabrze

10 czerwca 1984 r.

Katowice — Lech
ŁKS — Górnik Wałbrzych
Ruch — Cracovia
Pogoń — Motor
Wisła — Zagłębie
Śląsk — Bałtyk
Szombierki — Widzew
Legia — Górnik Zabrze

17 czerwca 1984 r.

Lech — Pogoń
Widzew — Legia
Bałtyk — Szombierki
Zagłębie — Śląsk
Motor — Wisła
Cracovia — Katowice
Górnik Wałbrzych — Ruch
Górnik Zabrze — ŁKS

A. Grubba rozstawiony z nr 3

(PAP) 14 kwietnia rozpoczyna się w Moskwie mistrzostwa Europy w tenisie stołowym. Organizatorzy mistrzostw w oparciu o klasyfikację opracowaną przez Europejską Federację Tenisa Stołowego dokonali rozstawienia czołowych zawodników. Andrzej Grubba rozstawiony został z numerem 3. Z numerem 1 grać będzie Michael Appelgren (Szwecja) z drugim Jan-Ove Waldner (Szwecja). Na kolejnych miejscach rozstawienia zostali: 4 — Erik Lindt (Szwecja), 5 —

Jindrich Pansky (CSRS), 6 — Jacques Secretin (Francja), 7 — Desmond Douglas (W. Brytania), 8 — Zoran Kalinic (Jugosławia).

Z numerem 1 wśród kobiet grać będzie Bettina Vriesekoop (Holandia). Miejsca od 2 — 8 otrzymali: 2 — Maria Hraňova (CSRS), 3 — Szusza Olah (Węgry), 4 — Walentina Popowa (ZSRR), 5 — Edith Urban (Węgry), 6 — Flaura Bula-towa (ZSRR), 7 — Branka Batinic (Jugosławia), 8 — Gabriella Szabo (Węgry).

MARZEC	Kunegundy, Maryny
3	
Sobota	Kazimierz, Łucji
4	
Niedziela	Słońce: 6.35—17.35

TEATRY

POZNAN

WIELKI — sob. g. 19, niedz. g. 17 „Skrzypek na dachu”
MUZYCZNY — sob., niedz. g. 19 „Księżniczka czardasza”
POLSKI — sob., niedz. g. 19 „Proces”
LALKI I AKTORA — sob., niedz. g. 11, 17 „Przygody Tomcia Paluszka”
ARENA — sob., niedz. g. 19 Pastwowy Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”

KINA

Sobota i niedziela

CHODZIEŻ Notec: „Saint Jack” (amer.), „Pensja pani Latter” (pol.).
GOSTYN: sob., niedz. „Wejście smoka” (Hongkong — amer.), „Lawina” (amer.), „Księża i zebra” (panam), niedz. „Oj słońcu” (pol.).
GORA Śl.: niedz. „Trajusz na wagarach” (pol.).
JAROCIN: „Czwartki ubogich” (pol.), „Pulapka w łecie Dunaju” (rum.).

KALISZ Oaza: sob., niedz. „Czas Apokalipsy” (amer.), „Popiół i diament” (pol.), niedz. „Cebulek” (radz.), Syrena: sob., niedz. „Gila czy lajak” (fr.), „Idealna para” (amer.), niedz. „Awantura o Basie” (pol.).
KEPNO: „Saint Jack” (amer.), „Zandarm w Nowym Jorku” (fr.).
KŁODAWA: „Przygody barona Muenchhausen” (fr.), „Nosferatu wampir” (RFN).
KONIN Centrum: „Imperium kontratakuje” (amer.), „Nosferatu wampir” (RFN), „Górniki” (Robinson Crusoe, Marynarka z Yorku) (RFN — czech.), „Z życia mario-netek” (RFN).

KOSCIAN: sob., niedz. „Rój” (amer.), „Milczący wspólnik” (kanad.), niedz. „Awantura o Basie” (pol.).
KROTOSZYN: sob. „Tadek Nie jadek” (amer.), „Cyk w cyk” (amer.), „Blues Brothers” (amer.).
LESZNO Panorama: sob. „Z to-ba bawi mnie świat” (czech.), niedz. „Pampalini i mrówkojad” (pol.), sob., niedz. „Wejście smoka” (Hongkong — amer.).
NOWY TOMYŚL: „Imperium na miotłach” (jap.), „Na tropach kłusownika” (czech.).

OBORNKI: sob. „Kropka, kropka, przecinek” (radz.), sob., niedz. „Korek” (wł.), niedz. „Drewniany jeździec” (bajka).
OBRZYCKO: „Powrót do domu” (amer.), „Oko proroka” (pol. — bulg.).
PILA Sokół: sob., niedz. „Kaskader z przypadku” (amer.), niedz. „Konik Garbusek” (radz.).
PLESZEW: „Autostopem do miasta” (pol.), „Kochanica Francuza” (ang.), „Pieknia i potwór” (czech.).
PNIEWY: niedz. „Zemsta po latach” (kanad.).
RAWICZ: sob. „Przyroda arab

ska” (ang.), „Blues Brothers” (amer.).
SŁUPCA: sob. „Wyprawa po złote włosy” (czech.), sob., niedz. „Zwolnienie warunkowe” (amer.), niedz. „Gwiazdorki filmowe” (pol.).
SZAMOTULY: sob., niedz. „Przygody błękitnego rycerzyka” (pol.), „Kochanica Francuza” (ang.), niedz. „Koncert świąteczny” (pol.).
SREM Słonko: „Wyprawa po miód” (pol.), „Przygody Robinsona Krusoe” (radz.).
ŚRODA: „Tajemnica gołębi pocztowych” (czech.), „Proces poszlakowy” (jap.).
TRZCIANKA: „Poszukiwacz zaginionej arki” (amer.).
WRONKI: sob., niedz. „Poszukiwacz zaginionej arki” (amer.), niedz. „Awantura” (pol.).
WRZEŚNIA: sob., niedz. „Poszukiwacz zaginionej arki” (amer.), niedz. „Groźny mrówko-lew” (pol.).
WSCHOWA: sob. „Do góry nogami” (pol.), sob., niedz. „Czas Apokalipsy” (amer.), niedz. „Semiurg, ptak szczęścia” (radz.).

RADIO

SOBOTA

Z PROGRAMU I: 8.20 — Melodie na dzień dobry; 9 — Cześć pory roku; 13.30 — Muzyka Starego Wiednia; 16.20 — Koncert zyczeń 13 — „Matysiakiowie”; 20.10 — Przy muzyce o sporcie; 21.05 — Radiowy Tygodnik Kulturalny; 23.25 — Zaproszenie do tańca.
Wiadomości: 0.01, 1.02, 2, 3, 4, 5, 6, 8.30, 9, 10, 11, 12.05, 14, 16, 19, 20, 22, 23.
Z PROGRAMU II: 8.10 — Prze-

Dzisiaj rozpoczynają się halowe ME

Dzisiaj w Goeteborgu, w hali „Scandinavium” rozpoczyna się lekkoatletyczne halowe mistrzostwa Europy. W tej samej hali 10 lat temu Polacy mieli niezwykle udany start. Zdobyliśmy wtedy aż 8 medali w tym 5 złotych. Na najwyższym podium stanęli wówczas trójkoczek M. Joachimowski, który rezultatem 17,03 m ustanowił halowy rekord świata, będący jeszcze teraz rekordem Pol-

ski. G. Rabsztyn w biegu na 60 m ppl. E. Katolikowa była najszybsza na 800 m. H. Szor dykowski najlepszy na 1500 m i T. Siusarski w skoku o tyczce.

Teraz w Goeteborgu wystąpi 23 polskich reprezentantów. Wprawdzie w ekipie polskiej zabrakło najbardziej utytułowanych — mistrzów świata z Helsinek — Z. Hoffmanna i E. Saruła, niemniej nasi reprezentanci do-

winni być widoczni. Najbardziej wśród kobiet liczymy na L. Kalek w biegu na 60 m ppl. i poznaniankę E. Kasprzyk w biegu na 200 m. Warto dodać, że w biegu na 200 m wystąpi również inna zawodniczka Olimpij E. Tomczak. W ekipie mężczyzn z Polaków najwięcej szans mają rutynowani M. Zerkowski w biegu na 1500 m, R. Giegiel — 60 m p. M. Klimczyk w skoku o tyczce oraz o miłą niespodziankę postarać może się któryś z kulomiotów J. Gassowski czy olbrzym z Kędzierzyna H. Krieger. (Jz)

poliska; 14.30 — „W Jezioranach”; 16 — „Wesoły autobus”; 18 — Dialogi historyczne; 19.50 — Słomki naszych interwencji; 21.05 — Słynni wirtuozi; 23.25 — Jazz dla wszystkich.
Wiadomości: 0.01, 1.02, 2, 3, 7, 8, 12.05, 19, 20, 23.

Z PROGRAMU II: 8.45 — Koncert w romantycznym stylu; 12 — Muzyka dla kolekcjonerów; 14 — Teatr PR — „Piwnica pod Baranami”; 13.30 — Piosenki na telefon; 18 — K. Szymanowski — „Król Roger”; 21.20 — Lista byłych przebojów.

Wiadomości: 7, 13, 17, 21, 0.55.

Z PROGRAMU III: 8.10 — Komu piosenkę?; 11 — Pod dachami Paryża; 14 — Prywatnie u H. Strażewskiego; 16 — Dzieła, interpretacje, nagrania; 18 — „Wizyta” — słuchowski; 19.05 — Baw się razem z nami; 22.10 — Akademia Jana Sebastiana; 23 — Zapraszamy do Trójki.

Wiadomości: 7, 13, 19.

Z PROGRAMU IV: 9 — Transmisja mszy rzymskokatolickiej z kościoła Św. Krzyża w Warszawie; 11 — Magazyn Rozgłosni Harcerskiej; 14.30 — Uchem Ibis; 16.05 — Recitale mistrzów; 18 — Nabożeństwo Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego; 19.35 — Wieczór muzyki i myśli; 23.10 — Magazyn publicystyki kulturalnej.

Głos Wielkopolski — redaktorzy w województwach:

KALISZ ul. Pozimierzowska 4 tel. 762-50;
KONIN ul. Kozmierz 5 tel. 266-67;
LESZNO ul. Słowiańska 38 tel. 20-60-68;
PILA ul. Okrzei 7a, tel. 226-30.

NIEDZIELA

Z PROGRAMU I: 7.45 — Echa sportowej soboty; 10.30 — Radiowy Teatr dla dzieci — „Siwek” Złotogrzywek; 13.15 — Operetka

Sobota 3 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Język polski, sem. 2 — Sonety Krymskie;
 6.30 — TTR — Fizyka, sem. 2 — Podstawy teorii kinetyczno-molekularnej;
 7.00 — TTR — Język polski, sem. 4 — S. Wyspiański — wiecznie żywy;
 7.30 — TTR — Matematyka, sem. 4 — Logarytmy dziesiętne;
 8.00 — Poradnik rolniczy;
 8.30 — „Tydzień na działce”;
 9.00 — Dla młodych widzów: „Sobótka” oraz film produkcji CSRS „Spadła z obłoków” (5) — „Bankiet”;
 10.30 — Historia dramatu polskiego — Stanisław Wyspiański „Wesele” reż. — Jan Kulczyński, wyst.: Anna Seniuk, Krystyna Wachelko-Zaleska, Krzysztof Chamiec, Piotr Fronczewski, Wojciech Pszoniak i in.;
 12.25 — „Wszystkie pory roku” — film dok.;
 12.45 — „Ocalić od zapomnienia” — „W dwory cię wołam stare i ogrody”;
 13.15 — „Wszystkie czary zimy” — program muzyczny-rozrywkowy produkcji TV ZSRR;
 14.05 — 55, czyli o potrzebie ruchu;
 14.30 — „Kroniki lat pierwszych”;
 15.15 — DT — Wiadomości;
 15.30 — „W świecie ciszy”;
 16.00 — „Czerwone i czarne” (2) — serial produkcji ZSRR;
 17.00 — „Życie w krajobrazie”;
 17.30 — „Złoty wiek”;
 18.00 — Studio sport;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Telewizyjna lista przebojów — propozycje;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Wielka majówka” — film produkcji polskiej;
 21.30 — Konkurs tańca disco — widowisko muzyczne;
 22.00 — „Na żywo”;
 22.35 — Wiadomości sportowe;
 22.45 — Kino nocne — „Gra w kości” — film produkcji TV hiszpańskiej;
PROGRAM II
 8.00 — Premiera w „dwójce” — „Wielka majówka” — film produkcji polskiej;
 10.30 — NURT — Środki dydaktyczne — doskonalenie umiejętności rysowania, ćwiczenia praktyczne (1);
 11.00 — NURT — Dydaktyka matematyki — Zadanie — Zastosowanie matematyki (2);
 11.30 — NURT — Przygotowanie do odbioru programów PR i TV — film — „Sztuka animacji”;
 12.00 — 23.35 — **SOBOTA W „DWÓJCE”**;
 12.00 — „Czym żyje kraj?”;
 12.10 — „Order uśmiechu” — felieton filmowy;
 12.20 — „Granica” — felieton filmowy;
 12.25 — „Nazwisko na tablicy” — reportaż;
 12.40 — Filmy dla dzieci;
 13.40 — „Ostatni rejs” — felieton filmowy;
 13.50 — „Na brzegu” — felieton filmowy;
 14.00 — „Widzówka”;
 14.30 — „Czy nastanie era pustyni” — francuski film dokumentalny;
 15.20 — „Gorąca linia” — express reporterów;
 15.50 — Opowieść o Janie Sztudyngierze;
 16.20 — „Kino-show”;
 16.45 — „Religie i kościoły w Polsce” — Szalam Ubracha — związek religijny wyznania mojegożowego”;
 17.25 — Otwarta księga (8) — serial produkcji ZSRR;
 18.30 — Spotkanie z kulturą;
 19.00 — Wystąpienie ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Królestwa Maroka;
 19.05 — Pasie — Cyklop — przyjechał teatr” — felieton filmowy;
 19.30 — Dziennik;

- 20.00 — „Z dzienników Samuela Peypsa” — program muzyczny;
 21.05 — „Być najlepszy” — felieton filmowy;
 21.35 — „Tydzień w polityce”;
 21.45 — Kino dorosłych „Nana” (3) — film produkcji francuskiej;
 22.45 — Artyści i galerie — Katedry;

Niedziela 4 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Język polski, sem. 4 — Stanisław Wyspiański — wiecznie żywy;
 6.30 — TTR — Matematyka, sem. 4 — Logarytmy dziesiętne;
 7.35 — „W naszej rodzinie” — Wszelchnia rodziny wiejskiej;
 7.55 — „Nowoczesność w domu i zagrodzie”;
 8.15 — „Tydzień” — magazyn rolny;
 9.00 — Dla młodych widzów: „Teleranek” oraz film produkcji szwedzkiej — „Pippi Langstrump” odc. 10 pt.: „Gwiazdka u Pippi”;
 10.20 — „Antena”;
 10.55 — Studio sport;
 13.30 — 10 lat orkiestry rozrywkowej PR i TV w Katowicach;
 14.15 — Telewizyjny teatr dla dzieci — „Opowieści starej czarownicy”;
 14.35 — Losowanie Dużego Lotka;
 15.10 — DT — Wiadomości;
 15.25 — Studio sport;
 18.00 — „Człowiek i przyroda” (2) — „Ptaki krukowate”;
 18.30 — „Kulisy wielkiej polityki”;
 19.00 — Wieczorynka;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Lata marzeń i złudzeń” (2) — film prod. francuskiej;
 21.30 — Sportowa niedziela;
 22.00 — „Przegląd międzynarodowy”;
 22.35 — „Televariete” — program rozrywkowy TV CSRS;
PROGRAM II
 7.30 — „Czas reformy”;
 8.30 — Premiera w „dwójce” — „Lata marzeń i złudzeń” (2) — serial produkcji francuskiej (wersja dla niesłyszących);
 10.00 — „Trauguttowcy” — wojskowy film dok.;
 11.00 — Czym żyje kraj?;
 11.10 — „Mistrzowie interpretacji” — Garick Ohlsson — Frank Schubert — Sonata c-moll d. 959;
 11.40 — „Aerobic”;
 11.55 — Wielobój na lodzie — program sportowo-rozrywkowy;
 12.20 — „Bliżej natury”;
 12.35 — „Jutro poniedziałek” — „Jubileusz przyjaciółki”;
 13.20 — Program publicystyczny;
 13.40 — Kalejdoskop filmowy „Kino-Oko” — „Wśród peruwiańskich Indian” — prod. ZSRR — „Urowie z jeziora Titicaca” — prod. francuskiej;
 14.40 — „1500 sekund wielkiego sportu”;
 15.05 — „Ojciec Murphy” — film seryjny produkcji USA;
 15.55 — Tu rodziła się „Sława i chwala” — program o domu rodzinnym Jarosława Iwaszkiewicza;
 16.25 — „Liszi” (5) — „Muzyka przyszłości” — węgierski film biograficzny;
 17.15 — Rozmowa dnia;
 17.30 — „Warszawskie Łazienki” (1) — „Ogród” — filmowa monografia o królewskich Łazienkach w Warszawie;
 18.00 — „Dziewczeta z kuriera” — „Co słychać panie ministrze”;
 18.30 — Trofea MIDEM — koncert galowy;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Studio sport;
 20.50 — „Oblicza pop-kultury”;
 21.10 — Czesław Stanisław i jego znaczki;
 21.35 — „Z życia dyrygenta” — Witold Rowicki — program z okazji 70-lecia urodzin;
 22.10 — Wielkie filmy małego ekranu — „Droga młodość” (5) (o-pl);

Poniedziałek 5 III

PROGRAM I

- 13.30 — TTR — Uprawa ro-

- ślin, sem. 2 — Obornik;
 14.00 — TTR — Mechanizacja rolnictwa, sem. 2 — Układ jezdny i kierowniczy pojazdów;
 15.25 — NURT — Cywilizacja i kultura współczesna — Edukacja kulturalna;
 16.00 — „Zakochani w ziemi”;
 16.30 — DT — Wiadomości;
 16.40 — „Zwierzyniec” oraz film z serii „Karino” (9);
 17.30 — „Na krawędzi słowa”;
 17.55 — Konto „M”;
 18.20 — Telewizyjny informator wydawniczy;
 18.35 — „Klinika zdrowego człowieka”;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — „Echa stadionów”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — Teatr telewizyjny — Thomas Bernhard „Przed odejściem w stan spoczynku”, reż. — Bohdan Augustyniak, wyst.: Krzysztof Chamiec, Mirosława Dubrawska, Elżbieta Kępińska;
 21.45 — Po dziewięciu latach — program dokumentalny;
 22.15 — DT — 24 godziny;
PROGRAM II
 17.00 — DT — Wiadomości — telefon „dwójki”;
 17.10 — Muzyka z Polski;
 17.30 — „Gdzie diabeł mówi dobranoc” — felietony: — „Mędrkowie z młyna”, — „Tu miejsce moje”;
 18.00 — „Świat zwierząt” — „Raport z Antarktydy” (1);
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Przeboje „dwójki”;
 19.10 — „Podróż w nieznane” — quiz;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Telefon „dwójki” — Dziecko na zagrodzie;
 20.15 — „Jarmark” — program rozrywkowy;
 21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „dwójki”;
 21.30 — „Spektrum” — magazyn nauki i techniki;
 22.00 — „Pugaczow” (1) — fresk historyczny produkcji ZSRR, reż. — Aleksiej Bałkow;

Wtorek 6 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Uprawa roślin, sem. 2 — Obornik;
 6.30 — TTR — Mechanizacja rolnictwa, sem. 2 — Układ jezdny i kierowniczy pojazdów;
 9.00 — Język polski, kl. 4 — 6 — „Mądrej głowie...”;
 9.30 — Film dla 2 zmiany — „Fotografie na ścianie” (2);
 11.00 — Język polski, kl. 2 lic. — „Nieboska komedia” (2);
 12.00 — „Domowe przedszkole”;
 12.50 — Historia, kl. 3—4 lic. — II Rzeczpospolita — stronnictwa, programy, ludzie;
 13.30 — TTR — Hodowla zwierząt, sem. 4 — Choroby inwazyjne zwierząt gospodarskich;
 14.00 — TTR — Historia, sem. 4 — Gospodarka polska w 20-lecie międzywojennym;
 16.00 — „U przyjaciół”;
 16.30 — DT — Wiadomości;
 16.40 — Dla młodych widzów: adres: Polska;
 17.05 — Dla dzieci: „Michałki”;
 17.30 — „Pod jednym dachem” (9) — „Rezerwowo” — komedia obyczajowa produkcji CSRS;
 18.20 — „Rozmaitości muzyczne”;
 18.30 — „Kram” — magazyn konsumenta;
 19.00 — Dobranoc;
 19.00 — Program publicystyczny;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — „Fotografie na ścianie” (2) — film obyczajowy produkcji ZSRR reż. — Anatolij Wasiliew;
 21.45 — Wieczorem u Kramarów;
 22.00 — DT — Komentarze;
 22.25 — „Z filmoteki 40-lecia”;
 23.10 — DT — 24 godziny;
PROGRAM II
 7.00 — DT — Wiadomości — telefon „dwójki”;
 10 — „Zwierzęta wokół nas” — „Podaj łapę” (2);
 10 — „Szkice Pomorskie 7” — „Drzewo świętochoryców”;
 10 — „Galerie świata” — „Galerie dreźnieńska” — „Wiosna, zakochani, muzyka”;

- 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Przeboje „dwójki”;
 19.10 — „Skojarzenia” — teleturniej;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Gorąca linia” — express reporterów;
 20.15 — „Salon muzyczny” — Poznań;
 21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „dwójki”;
 21.30 — Śpiewa zespół Kosmos;
 21.45 — Literatura i ekran.

Środa 7 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Hodowla zwierząt, sem. 4 — Choroby inwazyjne zwierząt gospodarskich;
 6.30 — TTR — Historia, sem. 4 — Gospodarka polska w 20-lecie międzywojennym;
 8.10 — Fizyka, kl. 7 — Niebezpieczne drgania;
 9.00 — Chemia, kl. 7 — O niektórych tlenkach;
 9.30 — Film dla 2 zmiany — „Zagrać na piszczałce” — film obyczajowy produkcji CSRS;
 11.00 — Historia, kl. 7 — Walka o polskość;
 12.30 — „Czas reformy” — „Eksport za wszelką cenę”;
 13.30 — TTR — Chemia, sem. 2 — Azotowce;
 14.00 — TTR — Matematyka, sem. 2 — Tożsamości trygonometryczne (1);
 15.25 — NURT — Dydaktyka matematyki — zadanie — zastosowanie w teorii;
 16.00 — Od melodii do melodii;
 16.15 — Losowanie Express Lotka i Małego Lotka;
 16.30 — DT — Wiadomości;
 16.40 — „Krag” — magazyn — harcerzy;
 17.05 — Dla dzieci — „Między nami i książkami”;
 17.30 — „Tele-gol”;
 18.10 — „Żywy człowiek niemieckiego”;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Na chłopski rozum;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — Filmoteka festiwalowa — „Proszę o głos” — film obyczajowy produkcji CSRS;
 22.35 — DT — Komentarze;
 23.00 — „Nikt nie ma klucza, który otwiera niebo poezji” — próba podsumowania 40-lecia (powojenna poezja polska);
 23.40 — DT — 24 godziny;
PROGRAM II
 17.00 — DT — Wiadomości — telefon „dwójki”;
 17.10 — „Muzyczka, muzyczka” — młodzieżowy koncert życzeń;
 17.30 — „Ekonomia na co dzień” — Dochód narodowy;
 18.00 — „Mapa polskiego folkloru” — Beskid Żywiecki;
 19.00 — Przeboje „dwójki”;
 19.10 — „Śpiewnik domowy”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Z dymkiem cygara”;
 20.15 — „Z wizytą u...” — Kazimierz Kowalskiego”;
 20.45 — „Dookoła świata” — „Japonia po raz drugi”;
 21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „dwójki”;
 21.30 — „24 klatki na sekundę”;
 22.00 — Magazyn sportowy;

Czwartek 8 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Chemia, sem. 2 — Azotowce;
 6.30 — TTR — Matematyka, sem. 2 — Tożsamości trygonometryczne (1);
 8.10 — Przysposobienie obronne — Jak walczyć z ogniem;
 9.00 — Praca-technika, kl. 4 — Budujemy dom;
 9.30 — Film dla 2 zmiany — „Bliźniaczki czyli bierz przykład z siostry” — film obyczajowy produkcji NRD;
 11.00 — Język polski, kl. 2 lic. — Mickiewicz, Słowacki, Krasiński;
 13.30 — TTR — Uprawa roślin, sem. 4 — Znaczenie gospodarcze i podział użytków zielonych;
 14.00 — TTR — Fizyka, sem. 4 — Prąd elektryczny w gazach;
 16.00 — „Mieszkać” — poradnik budowlano-mieszkalniowy;
 16.30 — DT — Wiadomości;
 16.40 — Dla młodych widzów:

- „O mnie, o tobie, o nas” oraz film produkcji CSRS „Arabella” (1);
 17.30 — „Szyliśmy znad Oki” — wojskowy program historyczny;
 18.05 — „Interstudio”;
 18.30 — Świat z bliska — pr. dokumentalny;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Reportaż filmowy;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Fakty, wydarzenia, opinie;
 20.15 — Teatr sensacji — Jean Pierre Conty „Wzywamy w charakterze świadka”;
 21.30 — Seans filmowy;
 22.00 — DT — komentarze;
 22.25 — „Pegaz”;
 23.05 — DT — 24 godziny;

PROGRAM II

- 17.00 — DT — Wiadomości — telefon „dwójki”;
 17.10 — „Spróbuj sam”;
 17.30 — „Patent” — problemy polskiej motoryzacji;
 18.00 — „Krajobrazy kultury”;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Przeboje „dwójki”;
 19.10 — „Klub Antoniego Piechniczka”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Gorąca linia” — express reporterów;
 20.15 — Filharmonia „dwójki”;
 21.20 — DT — Wydarzenia — telefon „dwójki”;
 21.30 — Godzina dla Ewy — program rozrywkowy.

Piątek 9 III

PROGRAM I

- 6.00 — TTR — Uprawa roślin, sem. 4 — Znaczenie gospodarcze i podział użytków zielonych;
 6.30 — TTR — Fizyka, sem. 4 — Prąd elektryczny w gazach;
 8.10 — Historia, kl. 5 — Cza sy potopu;
 9.00 — Geografia, kl. 5 — Pod tropikalnym słońcem;
 9.30 — Film dla 2 zmiany — „Bez początku i bez końca” (3);
 11.00 — Wokół nas, kl. 1—2 — Nasze mamy;
 12.50 — Wokół nas, kl. 1—2 — Nasze mamy;
 13.30 — TTR — Język polski sem. 2 — Sceny realistyczne w 3 części „Dziadów”;
 14.00 — TTR — Biologia, sem. 2 — Pierścienie i stawonogi;
 15.05 — „W szkole i w domu”;
 15.25 — NURT — Najnowsza historia Polski — Plan sześciolletni;
 16.00 — Jazz Jamboree 83 — Trio Rene Urtregera;
 16.30 — DT — Wiadomości;
 16.40 — Dla młodych widzów: Encyklopedia TDC;
 17.05 — Dla dzieci: „Piątek z Pankracym”;
 17.30 — „Miłość ponad wszystko” — rumuński film obyczajowy;
 18.45 — Program publicystyczny;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — „Na chłopski rozum”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Monitor rządowy;
 20.30 — „Bez początku i bez końca” (3) — film obyczajowy produkcji CSRS reż. — Loslav Luther;
 21.40 — Sprawy na dziś i jutro — przed Krajową Konferencją Delegatów PZPR;
 22.10 — DT — Komentarze;
 22.40 — Wielcy znani i nieznani — Człowiek, który się nie poddawał — film dok. o prof. S. Bryle;
 23.15 — DT — 24 godziny.

PROGRAM II

- 17.00 — DT — Wiadomości — telefon „dwójki”;
 17.10 — „Szach — mat”;
 17.30 — „Człowiek z komputerem”;
 18.00 — „Kolokwium”;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Przeboje „dwójki”;
 19.10 — „Skojarzenia” — teleturniej;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — „Za kierownicą”;
 20.15 — Muzyka małego ekranu;
 21.00 — Spirituals and Gospel Singers;
 21.15 — DT — Wydarzenia — telefon „dwójki”;
 21.30 — „Za kierownicą”;
 21.40 — Opowieści o miłości — „Kobieta w białej” (2) — melodramat produkcji angielskiej;
 22.35 — „Rozmowy intymne” — „Nie rozcinaj tego, co możesz rozplątać”.

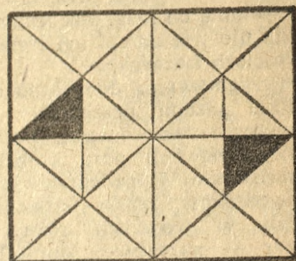
(o-pl)

ENIGMAT

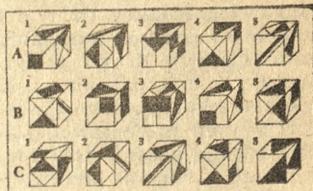
nr 12

Redaguje
WŁADYSŁAW FIRLIK

UKRYTE TRÓJKĄTY. Oto ćwiczenie kontrolujące spostrzegawczość. Należy odgadnąć ile trójkątów (naturalnie różnej wielkości i niekoniecznie jednej barwy) znajduje się na rysunku. Dla ułatwienia podaję, iż liczba poszukiwanych trójkątów przekracza 50, lecz nie osiąga 60.

INTRUZY. W każdym z trzech rzędów poziomych (A, B i C) spośród pięciu figur znajduje się intruz, a więc sześć z zosadniczego powodu nie pasujący do pozostałych, różniący się innym układem ścianek bocznych. Czy potraficie wskazać owe trzy „czarne owce”?

TAJEMNICZE CYFRY. Tajemnica przedstawionej łamigłówki testowej kryje się w górnym rzędzie przedstawionym w szyku zgodnie z pewną zasadą. Jeśli regułę tę rozszyfrujecie, wówczas w pole ze znakiem zapytania do bierzcie do kompletu figurę tym czasem znajdującą się w dolnej części ilustracji.

Na rozwiązania, przesłane wyłącznie na kartach pocztowych z dopiskiem „Enigmat nr 12”, czekamy do piątku 16 marca. Wśród osób, które nadesłały przynajmniej jedno prawidłowe rozwiązanie rozlosujemy 3 książki.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI NR 3

Poziomo: komik, matador, baranek, kołec, lusterko, kran, gratia, parnik, urna, trójskok, lista, parodia, kapitan, armia. Pionowo: kabel, Marysia, koncesja, makaki, taks, dolar, ręcznik, kasjerka, gruzlik, Nikodem, propan, nasyp, krasa, raut.

W wyniku losowania nagrody w postaci książek otrzymują: Celina Swat — Kościan; Maria Jakubiak — Jarocin; Wanda Kwaśniewska — Poznań.

HUMOR I SATYRA

